

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Λ. Συγγρού 188 & Σάρδεων 2, Τ.Κ. 17121, Ν. Σμύρνη

Πληροφορίες: grants.fm@elidek.gr

Τηλ. Επικ.: 210 6412410, 210 6412420

**ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ
ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΞΙΑΣ**

Έργα Κατηγορίας I & II

Έκδοση 1.5

(Απόφαση Α.Π. 61199/26.01.2023 της Διευθύντριας του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (5η Τροποποίηση), ΑΔΑ: 6Η8Χ46Μ77Γ-ΘΤΝ)

Περιεχόμενα

ΓΕΝΙΚΑ	5
1. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΛΙΔΕΚ	5
2. ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	6
2.1 Δικαιολογητικά και στοιχεία για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης	6
3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ.....	7
3.1 Γενικά.....	7
3.2 Καταβολή Χρηματοδότησης	7
3.2.1 Προκαταβολή.....	7
3.2.2 Ενδιάμεση καταβολή.....	7
3.2.3 Αποπληρωμή	8
4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ	8
4.1 Εκθέσεις Προόδου και Ολοκλήρωσης Έργου	8
4.2 Διαδικασία Διενέργειας Ελέγχου – Επαλήθευσης	9
4.3 Έγκριση Αποτελεσμάτων Επαλήθευσης – Αντιρρήσεις ΕΥ/ΦΥ.....	10
4.4 Έκτακτος Έλεγχος Προόδου	11
5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ.....	11
5.1 Επιλέξιμες δαπάνες	11
5.2 Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών	12
5.2.1 Αμοιβές προσωπικού	12
5.2.2 Δαπάνες αναλωσίμων.....	16
5.2.3 Δαπάνες για χρήση ή πρόσβαση σε εξοπλισμό, υποδομές ή άλλους πόρους	16
5.2.4 Δαπάνες για αγορά εξοπλισμού	17
5.2.5 Έξοδα μετακινήσεων	17
5.2.6 Δαπάνες δημοσιότητας και διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων	18
5.2.7 Λοιπά έξοδα	18
5.2.8 Δαπάνες διαχείρισης του έργου & γενικά λειτουργικά έξοδα (έμμεσες δαπάνες)	19
5.3 Λογιστική παρακολούθηση.....	19
5.4 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	19
5.5 Πιστοποιητικό Ελέγχου από Ορκωτό Λογιστή.....	20
5.6 Απώλεια παραστατικού	20
5.7 Μη Επιλέξιμες δαπάνες.....	20

6.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΥ και ΦΥ	21
6.1	Υποχρεώσεις ΕΥ και ΦΥ	21
6.2	Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του έργου.....	22
7.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ.....	23
8.	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	24
8.1	Περιπτώσεις τροποποιήσεων.....	25
8.2	Τροποποιήσεις που αφορούν στοιχεία του δικαιούχου	26
8.3	Μεταβολές που δεν συνιστούν τροποποιήσεις	26
9.	ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	28
10.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΩΝ	28
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.....	30
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	31
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.....	34

Έκδοση	Ημερομηνία δημοσίευσης		Σελίδα
1.0	17.09.2019	Αρχική έκδοση	
1.1	12.12.2019	Αλλαγή σχετική με την ημερομηνία έναρξης του έργου.	5
		Προσθήκη δικαιολογητικού για την καταβολή χρηματοδότησης στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.	28
		Προσθήκη σχετικά με τα όρια αμοιβών του προσωπικού του ΦΥ που απασχολείται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας (δημοσίου δικαίου ή Ι.Δ.Ο.Χ. ή Ι.Δ.Α.Χ.).	14
1.2	07.04.2020	Αλλαγή σχετικά με την ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών	10
		Αλλαγή στην υπό 3 περίπτωση τροποποίησης: προσθήκη παραδείγματος.	24
		Αλλαγές στην υπό 5 περίπτωση τροποποίησης: κατάργηση της περίπτωσης μεταφοράς ποσού μεταξύ ενοτήτων εργασίας και προσθήκη διαχωριστικού- διαζευκτικού συνδέσμου.	24
		Κατάργηση της υπό 7 περίπτωσης τροποποίησης περί ανθρωποπροσπάθειας.	24
		Αλλαγή στην υπό 3 περίπτωση μεταβολής: κατάργηση της περίπτωσης μεταφοράς ποσού μεταξύ ενοτήτων εργασίας.	25
		Αλλαγές στην υπό 5 περίπτωση μεταβολής: κατάργηση της περίπτωσης μεταφοράς ποσού μεταξύ ενοτήτων εργασίας και του περιορισμού όσον αφορά στο ποσοστό μεταβολής που επιφέρει η μεταφορά.	26
1.3	13.01.2021	Προσθήκη του υπό 6 κριτηρίου επιλεξιμότητας	11-12

		Μεταβολή στον υπολογισμό της μηνιαίας αποζημίωσης των Μεταδιδασκτόρων ερευνητών/τριών του (Πίνακας 1).	13
		Προσθήκη διευκρίνισης σχετική με τις δαπάνες μετακινήσεων που έχουν ακυρωθεί για λόγους ανωτέρας βίας.	17-18
		Προσθήκη διευκρίνισης στις έμμεσες δαπάνες	19
		Προσθήκη διευκρίνισης σχετική με την λογιστική παρακολούθηση και συγκεκριμένα στην τρίτη παράγραφο σχετικά με την καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας των παραστατικών δαπανών των έργων.	19
		Προσθήκη των υπό 8 και 9 περιπτώσεων μη επιλέξιμων δαπανών.	21
		Προσθήκη των υπό 4 και 9 περιπτώσεων υποχρέωσης του ΕΥ και ΦΥ.	22
		Επαναδιατύπωση του ελληνικού και αγγλικού λεκτικού, σχετικά με τις υποχρεώσεις δημοσιότητας του ΕΥ, με ορθότερη διατύπωση.	24
		Αλλαγή στην υπό 1 περίπτωση τροποποίησης:	25
		Αλλαγή στην υπό 3 περίπτωση μεταβολής	27
		Αλλαγή στην υπό 4 περίπτωση μεταβολής	
		Απάλειψη της αναφοράς στην με την υποχρέωση τήρησης φακέλου από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.	29
1.4	18.02.2022	Αλλαγή στην διαδικασία της ενδιάμεσης καταβολής δόσης παρ. 3.2.2	7
		Αλλαγή προθεσμίας υποβολής εκθέσεων προόδου	8
		Προσθήκη διευκρίνισης στην υπό 3 υποχρέωση επιστροφής τόκων παρ. 6.2	22
		Προσθήκη αποδεκτού τρόπου εξόφλησης δαπανών Παράρτημα ΙΙ	31
		Προσθήκη διευκρίνισης στην εξόφληση δαπανών και κατάργηση αιτήματος πληρωμής	33
		Προσθήκη διευκρίνισης στη βεβαίωση νέου εξοπλισμού	37
1.5	27.01.2023	Απαλοιφή της υποχρέωσης της λογιστικής εγγραφής των έμμεσων δαπανών	19
		Αλλαγή στην υπο 9 υποχρέωση του ΕΥ και ΦΥ	22
		Αλλαγή στην υπο 3 περίπτωση μεταβολής	27
		Προσθήκες στο Παράρτημα ΙΙ	33

ΓΕΝΙΚΑ

Ο παρών **Οδηγός Διαχείρισης – Υλοποίησης** (εφεξής «ΟΔΥ») θέτει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη διαδικασία χορήγησης, ελέγχου και πιστοποίησης των δαπανών και την καταβολή της χρηματοδότησης των ερευνητικών έργων υψηλής επιστημονικής αξίας (εφεξής «έργο»/«έργα») **Κατηγορίας Ι ή ΙΙ** που αξιολογήθηκαν θετικά και κατατάχθηκαν στη λίστα των προς χρηματοδότηση ερευνητικών έργων στο πλαίσιο της «**1ης Προκήρυξης ερευνητικών έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας**» (Α.Π. 452/01.12.2017, όπως ισχύει, εφεξής η «Προκήρυξη»), με απώτερο στόχο τη στήριξη της ερευνητικής δραστηριότητας της χώρας.

Η δράση είναι προσαρμοσμένη στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ερευνητικής προσπάθειας σε καθεμία από τις επιστημονικές περιοχές που καλύπτει, χωρίς να τίθενται οποιουδήποτε είδους θεματικοί ή γεωγραφικοί περιορισμοί και αποτελεί μέρος του προγράμματος δράσεων του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σύμφωνα με την ΥΑ 245/23.03.2017 «Ετήσιος προγραμματισμός των δράσεων και κατανομής πόρων του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.), για το έτος 2017» (Β' 1066), όπως ισχύει.

Η Δράση υλοποιείται σύμφωνα με το κάτωθι θεσμικό πλαίσιο:

- Ν. 4429/2016 «Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας και άλλες διατάξεις» (Α' 199), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και ιδίως τα άρθρα 2, 4 παρ. 3, 5 παρ. 3 έως 9 και 9 παρ. 7 αυτού,
- Η με Α.Π. 245/23.3.2017 Απόφαση του Αν. Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Ετήσιος προγραμματισμός των δράσεων και κατανομής πόρων του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.), για το έτος 2017» (Β' 1066), όπως ισχύει,
- Ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114), όπως ισχύει,
- Ν. 4310/2014 (Α' 258) «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει,
- Ν. 3187/2003 «Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΣΕΙ)» (Α' 233), όπως ισχύει,
- Η από 15 Ιουλίου 2016 Σύμβαση της Ελληνικής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων,
- Η με Α.Π. 301/04.08.2017 απόφαση του Επιστημονικού Συμβουλίου (Ε.Σ.) του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. (ΥΟΔΔ 436) «Διορισμός Διευθυντή Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας»,
- Η με Α.Π. 12015/23.04.2019 απόφαση του Ε.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. περί ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Διευθυντή του Ιδρύματος (ΑΔΑ: 995046Μ77Γ-8ΙΦ).
- Η με Α.Π. 452/01.12.2017 Απόφαση του Διευθυντή για την 1η Προκήρυξη ερευνητικών έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας» (ΑΔΑ: 631046Μ77Γ-3ΙΥ), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τις με Α.Π. 500/15.12.2017 (1η Τροποποίηση), 6195/07.11.2018 (2η Τροποποίηση), 11251/27.03.2019 (3η Τροποποίηση), 14228/19.06.2019 (4η Τροποποίηση) και 15662/09.08.2019 (5η Τροποποίηση ΑΔΑ: 636Φ46Μ77Γ-3ΧΗ) όμοιες αποφάσεις.

1. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΛΙΔΕΚ

Για κάθε ερευνητικό έργο ορίζεται από το Τμήμα Ερευνητικών Έργων του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σημείο επαφής του/της ΕΥ και του ΦΥ με αυτό.

Κάθε επικοινωνία (τηλεφωνική, ηλεκτρονική, έντυπη) που αφορά την εφαρμογή του παρόντος Οδηγού διενεργείται αποκλειστικά ανάμεσα στο ορισμένο σημείο επαφής στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και τον/την ΕΥ ή/και τον ΦΥ του ερευνητικού έργου.

Όλα τα έγγραφα αλληλογραφίας (ηλεκτρονικά και έντυπα) πρέπει να φέρουν τον αναγνωριστικό αριθμό και τον τίτλο του έργου και να αποστέλλονται αποκλειστικά στο ορισμένο σημείο επαφής του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Η αλληλογραφία θεωρείται ότι έχει παραληφθεί κατά την ημερομηνία πρωτοκόλλησής της από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Το σύνολο των εγγράφων θα πρέπει να υποβάλλεται στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (σε αρχεία .pdf αποθηκευμένα σε CD ή USB).

2. ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Μετά την αξιολόγηση των προτάσεων εκδίδεται από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. η απόφαση χρηματοδότησης με τον κατάλογο με τα προς χρηματοδότηση έργα σύμφωνα με τον διαθέσιμο προϋπολογισμό.

Μετά τη δημοσίευση της απόφασης χρηματοδότησης οι δικαιούχοι ΕΥ λαμβάνουν εγκριτική επιστολή μέσω συμβατικού ή/και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με την οποία θα καλούνται να υποβάλουν στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης επισυνάπτεται Τεχνικό Δελτίο Έργου (ΤΔΕ), στο οποίο περιλαμβάνονται τα στοιχεία της πρότασης, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί μετά την αξιολόγησή της από την αρμόδια Θεματική Επιτροπή Αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένου του επικαιροποιημένου προϋπολογισμού του έργου (βλ. κατωτέρω παρ. 2.1 αρ. 4).

Η διάρκεια του έργου αναφέρεται στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης. Η ημερομηνία έναρξης του έργου καθορίζεται από τον φορέα υποδοχής κατά την ένταξή του στον προϋπολογισμό του φορέα και δεν μπορεί να απέχει πέραν των 30 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία ένταξης.

2.1 Δικαιολογητικά και στοιχεία για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης

Μετά την ανάρτηση της Απόφασης Χρηματοδότησης οι δικαιούχοι ΕΥ των έργων λαμβάνουν εγκριτική επιστολή, μέσω συμβατικού ή/και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με κοινοποίηση στον ΦΥ, με την οποία καλούνται να υποβάλουν **εντός είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών** τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι τα ακόλουθα:

1. Βεβαίωση Αποδοχής του Έργου από τον ΦΥ υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπό του.
2. Βεβαίωση Συνεργασίας από τους προβλεπόμενους στην πρόταση Συνεργαζόμενους Φορείς (ΣΦ), της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο κάθε ΣΦ, στην οποία θα περιγράφεται επαρκώς το είδος της συνεργασίας, το εμπλεκόμενο προσωπικό, ο εξοπλισμός, οι υποδομές ή οι ειδικοί πόροι που θα χρησιμοποιηθούν, καθώς και η εκτιμώμενη χρονική διάρκεια της συνεργασίας.
3. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986 υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο του ΦΥ, στην οποία θα δηλώνεται ότι:

- Όλα τα αναφερόμενα στοιχεία στο ερευνητικό έργο με τίτλο «.....» είναι αληθή και ακριβή.
- Το προς χρηματοδότηση ερευνητικό έργο με τίτλο «.....» δεν έχει χρηματοδοτηθεί, ούτε θα χρηματοδοτηθεί από άλλους φορείς για μέρος ή ολόκληρο το αντικείμενό του.
- Αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα λαμβάνει από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη/στις διεύθυνση/εις που θα υποδειχθούν, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών, τόσο για τον ΦΥ όσο και για τον/την ΕΥ.

4. Υποβολή επικαιροποιημένου προϋπολογισμού του έργου

Μετά την υποβολή όλων των παραπάνω δικαιολογητικών εκδίδεται η Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., της οποίας αναπόσπαστο κομμάτι είναι το Τεχνικό Δελτίο Έργου, στο οποίο περιλαμβάνονται τα στοιχεία της πρότασης, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί μετά την αξιολόγησή της από την αρμόδια Θεματική Επιτροπή Αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένου του επικαιροποιημένου προϋπολογισμού του έργου (παρ. 2.1 αρ. 4).

3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

3.1 Γενικά

Η χρηματοδότηση κάθε εγκεκριμένου έργου ανέρχεται, κατά μέγιστο, στο αναφερόμενο στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης ποσό.

Το ποσό της χρηματοδότησης καταβάλλεται σε στάδια (δόσεις) κατά τη διάρκεια του έργου. Κάθε δόση αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο ποσοστό του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου. Η τελευταία δόση (αποπληρωμή) καταβάλλεται μετά τη λήξη και οριστική παραλαβή του έργου και το ύψος της εξαρτάται από τις τελικά συνολικές πιστοποιημένες δαπάνες του έργου και από τις ήδη καταβληθείσες δόσεις.

Η καταβολή κάθε δόσης από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. γίνεται με την κατάθεση του αντίστοιχου ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό που ο ΦΥ έχει δηλώσει στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., μετά την προσκόμιση των δικαιολογητικών που θα υποδειχθούν από τις Οικονομικές Υπηρεσίες του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. (Παράρτημα Ι).

3.2 Καταβολή Χρηματοδότησης

3.2.1 Προκαταβολή

Μετά την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης και την υποβολή των δικαιολογητικών που ορίζονται στο Παράρτημα Ι, χορηγείται προκαταβολή ύψους 60% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου. Η προκαταβολή συμψηφίζεται με την ενδιάμεση καταβολή ή/και με την αποπληρωμή του έργου, σε περίπτωση που δεν υπάρχει ενδιάμεση καταβολή.

3.2.2 Ενδιάμεση καταβολή

Η ενδιάμεση καταβολή ανέρχεται στο 30% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου και καταβάλλεται μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου της ενδιάμεσης αναφοράς προόδου και εφόσον διαπιστωθεί η ομαλή και επιτυχής εξέλιξη του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου.

Αποπληρωμή

Η τελική δόση (αποπληρωμή) καταβάλλεται μετά από έλεγχο – επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου, ως προς το φυσικό και ως προς το οικονομικό του αντικείμενο, την οριστική παραλαβή του και την έκδοση Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Έργου. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, σε συνδυασμό με την ικανοποίηση ή όχι των απαιτήσεων της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων της παρούσας Δράσης αποτελεί ευθύνη του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και γίνεται σύμφωνα με τους όρους που παρουσιάζονται αναλυτικά στις παρακάτω παραγράφους.

Ειδικότερα, το Τμήμα Ερευνητικών Έργων παρακολουθεί την εξέλιξη των έργων, τη χρηματοοικονομική πρόοδό τους, την επίτευξη των στόχων μέσω των παραδοτέων και των οροσήμων κάθε έργου και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ομαλή χρηματοροή προς τα έργα, ενώ όταν απαιτείται, εισηγείται διορθωτικές ενέργειες.

Ο έλεγχος – επαλήθευση του έργου περιλαμβάνει τόσο το φυσικό όσο και το οικονομικό του αντικείμενο και είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί με τη συνδρομή ειδικών εξωτερικών εμπειρογνομώνων.

Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. διατηρεί το δικαίωμα ελέγχου, όποτε κρίνεται απαραίτητο, της πορείας υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου με επισκέψεις στον χώρο εκτέλεσής του και στην έδρα του ΦΥ ή/και με διοικητική επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τους δικαιούχους. Σε κάθε περίπτωση, ο/η ΕΥ και ο ΦΥ θα ενημερώνονται εγκαίρως από το Τμήμα Ερευνητικών Έργων του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., τόσο για τον χρόνο όσο και για το σημείο που το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. κρίνει ως καταλληλότερο για τη διενέργεια του ελέγχου.

Ο/Η ΕΥ και ο ΦΥ είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την υλοποίηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών, καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου με βάση την αξιολογηθείσα πρόταση και την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.

4.1 Εκθέσεις Προόδου και Ολοκλήρωσης Έργου

Για κάθε έργο είναι υποχρεωτική η υποβολή στο Τμήμα Ερευνητικών Έργων του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Ενδιάμεσης Έκθεσης προόδου του έργου (στο μέσο της διάρκειας του έργου), εάν μέχρι τότε δεν έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος – επαλήθευση για ενδιάμεση καταβολή χρηματοδότησης, καθώς και Τελικής Έκθεσης προόδου (με την ολοκλήρωση του έργου). Οι εκθέσεις προόδου του έργου θα πρέπει να υποβάλλονται στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ή/και στο Πληροφοριακό Σύστημα (Π.Σ.) του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. εντός αποκλειστικής προθεσμίας εβδομήντα πέντε (75) ημερολογιακών ημερών από την ημέρα λήξης της περιόδου ελέγχου και θα περιλαμβάνουν:

1. Αναφορά του φυσικού αντικειμένου του έργου που έχει υλοποιηθεί στο χρονικό διάστημα αναφοράς (συμπεριλαμβανομένων των δράσεων διάχυσης και δημοσιότητας τους έργου).
2. Τα ολοκληρωθέντα παραδοτέα για το χρονικό διάστημα αναφοράς.
3. Τα επιτευχθέντα ορόσημα για το χρονικό διάστημα αναφοράς.

4. Αναφορά του οικονομικού αντικειμένου του έργου που έχει υλοποιηθεί στο χρονικό διάστημα αναφοράς.
5. Αντίγραφο των παραστατικών δαπανών της αντίστοιχης περιόδου.
6. Αναλυτική περιγραφή των τυχόν τροποποιήσεων και λοιπών μεταβολών του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Ειδικά στην Τελική Έκθεση προόδου του έργου θα πρέπει να αναφέρονται τα εξής:

1. Αναφορά του συνολικού φυσικού αντικειμένου του έργου που έχει υλοποιηθεί (συμπεριλαμβανομένων των δράσεων διάχυσης και δημοσιότητας του έργου).
2. Το σύνολο των παραδοτέων.
3. Το σύνολο των επιτευχθέντων οροσήμων.
4. Αναφορά του συνολικού οικονομικού αντικειμένου του έργου που έχει υλοποιηθεί, με την υποβολή των απαραίτητων πληροφοριών και παραστατικών, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας των δαπανών του έργου.
5. Εκτεταμένη σύνοψη της τελικής έκθεσης (στα ελληνικά και στα αγγλικά) σε μορφή κατάλληλη για ανάρτηση/δημοσίευση στην ιστοσελίδα του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ή όπου κρίνεται σκόπιμο από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Στη σύνοψη αυτή, μεταξύ άλλων, θα αναφέρονται οι στόχοι και τα συμπεράσματα που προέκυψαν κατά την υλοποίηση του έργου.

Αν για συγκεκριμένους επιστημονικούς, ερευνητικούς ή ακαδημαϊκούς λόγους το έργο δεν μπορεί να καταλήξει στα προβλεπόμενα στο ΤΔΕ αποτελέσματα, συντάσσεται τεκμηριωμένη επιστημονική έκθεση από τον/την ΕΥ, η οποία υποβάλλεται στο Τμήμα Ερευνητικών Έργων του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και κοινοποιείται στον ΦΥ. Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. θα αξιολογήσει τη συνολική ερευνητική προσπάθεια και τα ενδιάμεσα παραδοτέα και θα προβεί στην εξέταση και έγκριση/πιστοποίηση ή μη των δαπανών που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί.

Με βάση τα στοιχεία της Τελικής Έκθεσης θα διενεργείται η πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου και θα αποφασίζεται η καταβολή ή μη της αποπληρωμής, καθώς και το ακριβές ποσό της αποπληρωμής αυτής ή, εφόσον προκύψει λόγος, η ανάκτηση της αχρεωστήτως καταβληθείσας χρηματοδότησης.

4.2 Διαδικασία Διενέργειας Ελέγχου – Επαλήθευσης

Οι επαληθεύσεις (έλεγχοι) των έργων της παρούσας δράσης διακρίνονται σε διοικητικές και επιτόπιες. Η διοικητική επαλήθευση διενεργείται εξ αποστάσεως με βάση τα στοιχεία και παραστατικά που υποβάλλονται από τον/την ΕΥ και τον ΦΥ του έργου, ενώ η επιτόπια επαλήθευση πραγματοποιείται από το όργανο επαλήθευσης στον τόπο υλοποίησης του έργου.

Προκειμένου ο/η ΕΥ και ο ΦΥ να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι για τη διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. αποστέλλει μέσω συμβατικού ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν τη διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, ενημερωτικό έγγραφο ειδοποίησης όπου αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία και ο τόπος διενέργειας της επιτόπιας επαλήθευσης, η εκτιμώμενη διάρκεια και ο τρόπος διενέργειάς της, καθώς και όλα τα στοιχεία ή το προσωπικό που πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση του οργάνου επαλήθευσης. Ο δικαιούχος από την πλευρά του θα πρέπει να διευκολύνει το όργανο επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες αυτού καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής πρόσθετων στοιχείων για τυχόν εκκρεμότητες που διαπιστώθηκαν. Η παρουσία των αρμόδιων στελεχών του δικαιούχου κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Ελλείψεις που τυχόν διαπιστώθηκαν κατά την επαλήθευση δύναται να καλύπτονται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίησή τους (έγγραφη ή ηλεκτρονική) στον δικαιούχο.

Μετά τη διενέργεια της επαλήθευσης και την κάλυψη τυχόν ελλείψεων που διαπιστώθηκαν ή την άπρακτη παρέλευση του δεκαπενθημέρου, ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης. Στην έκθεση επαλήθευσης αποτυπώνονται τα προς επαλήθευση στοιχεία (σημεία ελέγχου), τα αντίστοιχα ευρήματα και τυχόν συστάσεις ή διορθώσεις. Στην περίπτωση που η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται βάσει δειγματοληψίας, το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. καταγράφει τη σχετική μεθοδολογία επιλογής του δείγματος. Με την οριστικοποίηση της έκθεσης επαλήθευσης ο δικαιούχος ενημερώνεται εγγράφως για τα αποτελέσματα αυτής, προκειμένου είτε να υποβάλει αντιρρήσεις, εφόσον διαφωνεί με τα αποτελέσματα αυτής, είτε να λάβει την προβλεπόμενη χρηματοδότηση, εφόσον η επαλήθευση δεν διαπιστώνει κάποια παρατυπία ή ο δικαιούχος αποδέχεται τα αποτελέσματα της έκθεσης.

4.3 Έγκριση Αποτελεσμάτων Επαλήθευσης – Αντιρρήσεις ΕΥ/ΦΥ

Με την ολοκλήρωση της διενέργειας της επαλήθευσης (επιτόπιας ή διοικητικής) και προκειμένου να καταβληθεί η χρηματοδότηση προς τους δικαιούχους, το όργανο που διενήργησε την επαλήθευση, συντάσσει και γνωστοποιεί στον/στην ΕΥ και ΦΥ ή/και καταχωρίζει στο Π.Σ. (ενδιάμεση ή τελική) έκθεση επαλήθευσης.

Ο δικαιούχος ενημερώνεται εγγράφως για τα αποτελέσματα της επαλήθευσης, προκειμένου:

- i. να υποβάλει αντιρρήσεις, εφόσον διαφωνεί με τα αποτελέσματα αυτής.
- ii. να λάβει το υπόλοιπο της χρηματοδότησης, εφόσον η επαλήθευση δεν διαπιστώνει κάποια παρατυπία ή ο δικαιούχος αποδέχεται τα αποτελέσματα της έκθεσης.

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της έκθεσης ελέγχου – επαλήθευσης των δαπανών, παρέχεται το δικαίωμα στον/στην ΕΥ να υποβάλει στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. τεκμηριωμένες αντιρρήσεις. Η προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό και η προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση καθώς και οι σχετικές διαδικασίες προσδιορίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Μετά την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας για υποβολή αντιρρήσεων, θεωρείται ότι τα αποτελέσματα της επαλήθευσης έχουν γίνει αποδεκτά από τον δικαιούχο.

Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στον/στην ΕΥ και τον ΦΥ με ευθύνη του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας αντιρρήσεων η έκθεση οριστικοποιείται. Όταν η οριστική έκθεση δεν προτείνει δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, εγκρίνεται από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., καταχωρίζεται στο Π.Σ. και κοινοποιείται στον δικαιούχο. Η οριστική έκθεση επαλήθευσης και η απόφαση ανάκλησης και ανάκτησης (βλ. κατωτέρω παρ. 9) κοινοποιούνται στον δικαιούχο. Οι εκθέσεις επαλήθευσης που περιέχουν εισήγηση για λήψη διορθωτικών μέτρων εγκρίνονται από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Μετά την έγκριση της οριστικής έκθεσης από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., καταχωρίζεται στο Π.Σ. δελτίο καταχώρισης διορθώσεων, το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης και μειώνεται αντίστοιχα το ποσό της χρηματοδότησης του έργου που έχει τυχόν ήδη καταχωρισθεί. Το αίτημα ελέγχου επαλήθευσης και η εγκεκριμένη έκθεση επαλήθευσης, καθώς και όλο το υλικό τυχόν υποβληθείσας αντίρρησης τηρούνται στον φάκελο του έργου.

4.4 Έκτακτος Έλεγχος Προόδου

Έκτακτος Έλεγχος Προόδου πραγματοποιείται όταν εκτιμηθεί από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ότι δεν έχει επιτευχθεί η απαιτούμενη πρόοδος της υλοποίησης του φυσικού ή/και οικονομικού αντικειμένου ενός έργου, είτε δεν τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης και η κείμενη νομοθεσία.

Ο Έκτακτος Έλεγχος Προόδου διενεργείται κατά περίπτωση από έναν ή περισσότερους εμπειρογνώμονες ή Επιτροπή που ορίζονται με απόφαση του Διευθυντή. Στο πόρισμα του Έκτακτου Ελέγχου Προόδου αποτιμάται η πορεία υλοποίησης και η δυνατότητα επιτυχούς ολοκλήρωσης του έργου.

Το πόρισμα με σχετική εισήγηση του Τμήματος Ερευνητικών Έργων διαβιβάζεται στον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Ανάλογα με τα ευρήματα του ελέγχου μπορεί να αποφασισθεί είτε η συνέχιση του έργου είτε η ανάκληση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης ή η τροποποίηση αυτής.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ

Η επιλεξιμότητα των δαπανών ξεκινά από την ημερομηνία έναρξης του έργου στον προϋπολογισμό του ΦΥ και δέσμευσης της σχετικής δαπάνης και ολοκληρώνεται με το πέρας της διάρκειας του έργου, όπως αναφέρεται στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Η επιλεξιμότητα των δαπανών κρίνεται στο πλαίσιο των εκάστοτε ισχυουσών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων.

5.1 Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες των έργων είναι οι δαπάνες που έχουν πράγματι καταβληθεί από τον ΦΥ και οι οποίες πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

1. Πραγματοποιούνται εντός της εγκεκριμένης περιόδου επιλεξιμότητας του έργου, όπως ορίζεται στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης, και περιλαμβάνονται στον συνολικό προϋπολογισμό του έργου.
2. Αφορούν το φυσικό αντικείμενο της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης και σχετίζονται με τα παραδοτέα και τα ορόσημα του έργου.
3. Είναι αναλογικές και αναγκαίες για την υλοποίηση του έργου και εκτελούνται κατά τρόπο σύμφωνο με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.
4. Είναι αναγνωρίσιμες και επαληθεύσιμες, ιδίως με την καταχώρισή τους στα λογιστικά βιβλία του ΦΥ, σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα της χώρας και σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές.
5. Συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ισχύουσας φορολογικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.
6. Τα παραστατικά των δαπανών έχουν λογιστικοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου και εξοφληθεί μέχρι τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες) μετά. Εξαιρέση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών τα οποία είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου.

Για τον έλεγχο - επαλήθευση των δαπανών του έργου απαιτείται να υποβάλλονται φωτοαντίγραφα για τα ακόλουθα παραστατικά δαπανών ανά δικαιούχο και κατηγορία δαπάνης:

1. Τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
2. Αποδεικτικά εξόφλησης (επισυνάπτονται μαζί με κάθε υποβαλλόμενο τιμολόγιο).
3. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).
4. Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου, υπογεγραμμένη αρμοδίως, όπου αναφέρεται ότι:

«Τα υποβαλλόμενα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών. Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα. Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται σε ξεχωριστό λογαριασμό και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες».

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος κάνει χρήση υπηρεσιών Ορκωτού Λογιστή, επισυνάπτεται η βεβαίωσή του.

5.2 Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών

Για όλα τα έργα οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι:

- Αμοιβές προσωπικού
- Αναλώσιμα
- Δαπάνες για χρήση ή πρόσβαση σε εξοπλισμό, υποδομές ή άλλους πόρους
- Δαπάνες για αγορά εξοπλισμού
- Έξοδα Μετακινήσεων
- Δαπάνες δημοσιότητας και διάχυσης ερευνητικών αποτελεσμάτων
- Λοιπά έξοδα
- Έξοδα διαχείρισης & Γενικά λειτουργικά έξοδα - Έμμεσες δαπάνες

Κάθε δαπάνη για να είναι επιλέξιμη πρέπει να εμπίπτει στα οριζόμενα στο παρόν τμήμα και να περιλαμβάνεται στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης, όπως ισχύει.

5.2.1 Αμοιβές προσωπικού

Περιλαμβάνονται οι αμοιβές του/της ΕΥ και των μελών της Ερευνητικής Ομάδας. Συγκεκριμένα ισχύουν τα ακόλουθα:

5.2.1α Αμοιβές ΕΥ, μελών ΔΕΠ και Ερευνητών

Η πρόσθετη μεικτή αμοιβή του/της ΕΥ και των μελών της Ερευνητικής Ομάδας τα οποία είναι μέλη ΔΕΠ των ΑΕΙ, ΑΣΕΙ ή Ερευνητές δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 800,00€ μηνιαίως ανά πρόταση και επιπρόσθετα υπόκειται στο ανώτατο όριο αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών που προβλέπεται στο άρθρο 2 του Ν. 3833/2010, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τις διατάξεις του Ν. 4472/2017 (άρθρ.

130-135, 156) και του Ν. 4354/2015 (άρθ. 13 και 28). Ειδικά για Ομότιμους ή/και Συνταξιούχους καθηγητές/ερευνητές, τυχόν πρόσθετη αμοιβή παρέχεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις ισχύουσες διατάξεις (άρθ. 20 Ν. 4387/2016).

5.2.1β Αμοιβές λοιπών μελών Ερευνητικής Ομάδας

Τα αμειβόμενα μέλη της Ερευνητικής Ομάδας, πλην του Λοιπού Προσωπικού του ΦΥ, συμβάλλονται με τον ΦΥ είτε με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου είτε με σύμβαση έργου. Τα όρια αμοιβών τους καθορίζονται στον παρακάτω Πίνακα 1:

Πίνακας 1: Αμοιβές λοιπών μελών Ερευνητικής Ομάδας

Κατηγορία αμειβόμενων μελών Ερευνητικής Ομάδας	Μηνιαία Αποζημίωση
1. Μεταδιδάκτορες ερευνητές/τριες i. <5 έτη από την αναγόρευσή του/της σε διδάκτορα ii. 5-10 έτη από την αναγόρευσή του/της σε διδάκτορα iii. >10 έτη από την αναγόρευσή του/της σε διδάκτορα	i. έως 1.600,00 € ii. έως 1.700,00 € iii. έως 1.800,00 € και σε κάθε περίπτωση πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον ίση με το 90% των αποδοχών του Ερευνητή Γ' βαθμίδας (άρθ. 16 παρ. 12 του Ν. 4386/2016) και να διαμορφώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β του Ν. 4354/2015, όπως ισχύει. ¹
2. Υποψήφιοι/ες Διδάκτορες	έως 900,00€ Στην περίπτωση σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.), λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του Κεφαλαίου Β του Ν. 4354/2015, όπως ισχύει.
3. Μεταπτυχιακοί/ές Φοιτητές/τριες (στο πλαίσιο διεξαγωγής Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας)	έως 600,00€ Στην περίπτωση σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.), λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του Κεφαλαίου Β του Ν. 4354/2015, όπως ισχύει,
4. Λοιπό Προσωπικό του ΦΥ που εργάζεται σε αυτόν με σχέση δημοσίου δικαίου ή με σχέση ΙΔΑΧ ή ΙΔΟΧ	Το εν λόγω προσωπικό απασχολείται στο έργο με τη μορφή πρόσθετου έργου και πέραν του ωραρίου τους και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία [προϋπόθεση για τους εργαζόμενους με σχέση

¹Σύμφωνα με το με Α.Π. 240-48/27.09.2020 έγγραφο του Νομικού Συμβούλου του Κράτους στη Γ.Γ.Ε.Κ.

	<p>εργασίας α) δημοσίου δικαίου ή Ι.Δ.Α.Χ. είναι η πρόσθετη απασχόληση να πραγματοποιείται πέραν των συμβατικών τους υποχρεώσεων, β) τους Ι.Δ.Ο.Χ. που υπάγονται σε άλλο έργο, είναι να επιτρέπεται η πρόσθετη απασχόληση για πρόσθετο έργο πέραν των συμβατικών τους υποχρεώσεων στο εν λόγω έργο.</p>
<p>5. Επιστημονικοί συνεργάτες, Τεχνικοί, υποστηρικτικό προσωπικό σε διοικητικά – οικονομικά ζητήματα κ.λπ. που θα προσληφθούν για τις ανάγκες του έργου και μόνο</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Στην περίπτωση σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.), οι μηνιαίες μεικτές αποδοχές είναι ίσες με τις οριζόμενες στις διατάξεις του Κεφαλαίου Β του Ν. 4354/2015, όπως ισχύει, μεικτές αποδοχές για πλήρη απασχόληση. ➤ Στην περίπτωση σύμβασης μίσθωσης έργου, οι μηνιαίες μεικτές αποδοχές μπορεί να είναι ίσες με τις μηνιαίες μεικτές αποδοχές που θα λάμβανε το εν λόγω μέλος της Ερευνητικής Ομάδας βάσει σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου κατά τα ανωτέρω (υπό 1) οριζόμενα (πλέον του αναλογούντα ΦΠΑ).

Τα ανωτέρω αποτελούν μεικτά ποσά επί των οποίων υπολογίζονται όλες οι νόμιμες κρατήσεις που ισχύουν σε κάθε περίπτωση. Το καθαρό ποσό που λαμβάνει το αμειβόμενο μέλος της Ερευνητικής Ομάδας προκύπτει από την αφαίρεση όλων των νόμιμων κρατήσεων από το μεικτό ποσό. Για τον υπολογισμό του συνολικού κόστους που χρεώνεται στο έργο, στα ανωτέρω μεικτά ποσά προστίθενται οι νόμιμες εργοδοτικές εισφορές, οι οποίες αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες του έργου. Στις συμβάσεις έργου στα ανωτέρω μεικτά ποσά προστίθεται, εφόσον προβλέπεται από τη νομοθεσία, και ο Φ.Π.Α., ο οποίος επίσης αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη του έργου.

Στην περίπτωση που κάποιος μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια της Ερευνητικής Ομάδας ολοκληρώσει τις μεταπτυχιακές σπουδές του/της και εγγραφεί ως Υποψήφιος/α Διδάκτορας κατά τη διάρκεια του έργου, είναι δυνατή η ένταξή του/της στην κατηγορία των Υποψήφιων Διδασκτόρων και το ίδιο ισχύει και για Υποψήφιους/ες Διδάκτορες οι οποίοι/ες λαμβάνουν το διδακτορικό δίπλωμα και επιθυμούν να συνεχίσουν να είναι μέλη της Ερευνητικής Ομάδας ως Μεταδιδακτορικοί/κές Ερευνητές/τριες, ακολουθώντας τις διαδικασίες που αναφέρονται στην Παράγραφο 8 του παρόντος Οδηγού.

Η μισθοδοσία μελών της Ερευνητικής Ομάδας που εργάζονται στο εξωτερικό με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη.

Όλα τα μη αμειβόμενα μέλη της Ερευνητικής Ομάδας δύνανται να λαμβάνουν έξοδα μετακίνησης (δηλαδή έξοδα κίνησης, διανυκτέρευσης και ημερήσια αποζημίωση) για τις μετακινήσεις που πραγματοποιούνται για τις ανάγκες του έργου.

Οι αμοιβές προσωπικού της Ερευνητικής Ομάδας (ΕΥ και μέλη) πρέπει να αποτελούν κατ' ελάχιστον το 50% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου.

Το προσωπικό που δεν ονοματιζόταν κατά την υποβολή της πρότασης θα πρέπει να επιλεγεί κατόπιν δημοσίευσης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τον ΦΥ σύμφωνα με τα οριζόμενα στους Ν.

4386/2016 και Ν. 4485/2017 και με βάση τα προσόντα που αναφέρονται στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες για αμοιβή μέσω σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.) ή σύμβασης μίσθωσης έργου (με τήρηση φύλλων χρονοχρέωσης) υποστηρικτικού προσωπικού σε διοικητικά/οικονομικά ζητήματα (Κατηγορίες 4 και 5 του Πίνακα 1) για το έργο αποτελούν επιλέξιμη δαπάνη. Το προσωπικό αυτό δεν χρειάζεται να ονοματίζεται κατά την υποβολή της πρότασης, όμως πρέπει να έχει προϋπολογισθεί το σχετικό κόστος και να έχουν καταγραφεί τα προσόντα που αυτό πρέπει να κατέχει. Αυτά τα προσόντα θα χρησιμοποιηθούν για την επιλογή ατόμου/ων για τις αντίστοιχες θέσεις και κατόπιν δημοσίευσης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τον ΦΥ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα σχετικά άρθρα των Ν. 4386/2016 και Ν. 4485/2017 (Κατηγορία 5, Πίνακας 1). Το προσωπικό αυτό περιορίζεται σε ένα (1) άτομο ανά πρόταση, είτε προέρχεται από την Κατηγορία 4 είτε την Κατηγορία 5 του Πίνακα 1.

Το προσωπικό διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο ανάλογα με τη σχέση εργασίας που διατηρεί με τον ΦΥ.

Η συνολική επιλέξιμη αμοιβή ανά εργαζόμενο προσδιορίζεται με βάση τον πραγματικό χρόνο που αυτός απασχολείται με άμεση παροχή εργασίας στο πλαίσιο του έργου.

Οι δαπάνες για πρόσθετες αμοιβές για πρόσθετο έργο του προσωπικού του ΦΥ που απασχολείται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας (δημοσίου δικαίου ή Ι.Δ.Ο.Χ. ή Ι.Δ.Α.Χ.) υπολογίζονται κατά κανόνα με βάση τον συνολικό πραγματικό χρόνο απασχόλησης του προσωπικού στο έργο και το μεικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης του προσωπικού αυτού για τον ΦΥ. Το μεικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το πηλίκο του τελευταίου τεκμηριωμένου ετήσιου μεικτού κόστους απασχόλησης, όπως αυτό ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία και αποτυπώνεται στο λογιστικό σύστημα του ΦΥ, και του αριθμού των 1720 παραγωγικών ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης ή αναλογία των 1720 ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης. Σε περίπτωση που το τελευταίο ετήσιο μεικτό κόστος απασχόλησης του προσωπικού για τον δικαιούχο δεν είναι διαθέσιμο (12 συνεχείς μήνες), το ετήσιο μεικτό κόστος απασχόλησης μπορεί να υπολογιστεί από το διαθέσιμο τεκμηριωμένο κόστος απασχόλησης ή από το κόστος απασχόλησης που προβλέπεται στη σχετική σύμβαση του απασχολούμενου με τον δικαιούχο, κατάλληλα προσαρμοσμένο για περίοδο 12 μηνών.

Στο ετήσιο μεικτό κόστος απασχόλησης συμπεριλαμβάνεται και το ανάλογο ποσό από τυχόν επιδόματα/επιμίσθια που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του ΦΥ ή τη σύμβαση εργασίας, τα οποία χορηγούνται σε τακτική βάση και δεν συνδέονται με την απόδοση του απασχολούμενου. Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ή στη σύμβαση εργασίας ή/και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες και δεν λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του ετήσιου μεικτού κόστους απασχόλησης.

Οι δαπάνες για υπερωριακή ή άλλη τυχόν πρόσθετη απασχόληση που περιλαμβάνεται στο τελευταίο τεκμηριωμένο ετήσιο μεικτό κόστος απασχόλησης, σύμφωνα με το λογιστικό σύστημα του ΦΥ, εξαιρούνται από τον υπολογισμό του μεικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης.

Οι ανωτέρω αμοιβές υπόκεινται στο ανώτατο όριο αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών που προβλέπεται στο Ν. 4354/2015 (άρθ. 13 και 28).

Οι ασφαλιστικές εισφορές είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον αυτές βαρύνουν πραγματικά τον ΦΥ για την απασχόληση του προσωπικού στο έργο.

Το προσωπικό του ΦΥ δεν επιτρέπεται να απασχολείται στην πράξη στη βάση σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολάβος) ή σύμβασης έργου.

Για την έγκριση ως επιλέξιμων των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητα τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

5.2.2 Δαπάνες αναλωσίμων

Οι δαπάνες για αναλώσιμα είναι επιλέξιμες εάν αφορούν αποκλειστικά την υλοποίηση του έργου και καταγράφονται ξεχωριστά. Αφορούν ενδεικτικά την αγορά υλικών άμεσης ανάλωσης (π.χ. εργαστηριακά αναλώσιμα και αντιδραστήρια κ.λπ.) που είναι απαραίτητα για την υλοποίηση του έργου. Στην κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνονται δαπάνες για γενικές προμήθειες γραφείου, όπως έντυπα, γραφική ύλη, αναλώσιμα Η/Υ κ.λπ., καθώς στη γενική περίπτωση εμπεριέχονται στα γενικά λειτουργικά έξοδα. Δαπάνες για τα παραπάνω δύνανται να είναι επιλέξιμες μόνο όταν τα χαρακτηριστικά του ερευνητικού έργου απαιτούν μη συνηθισμένης έκτασης σχετικές δαπάνες για την υλοποίησή του. Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται επαρκής σχετική στοιχειοθέτηση.

Ειδικότερα για την προμήθεια αναλωσίμων οι ΦΥ υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει, αν αποτελούν αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του νόμου αυτού.

Για την έγκριση ως επιλέξιμων των δαπανών για τα αναλώσιμα είναι απαραίτητα τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

5.2.3 Δαπάνες για χρήση ή πρόσβαση σε εξοπλισμό, υποδομές ή άλλους πόρους

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι δαπάνες που απαιτείται να καταβληθούν για τη χρήση ή πρόσβαση σε ερευνητικό εργαστηριακό εξοπλισμό, ερευνητικές υποδομές ή άλλους πόρους που είναι απαραίτητοι για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου. Η σχετική ανάγκη πρέπει να έχει τεκμηριωθεί επαρκώς στην υποβληθείσα πρόταση και να συνοδεύεται από επιστολή προθέσεων του σχετικού Φορέα. Στην κατηγορία αυτή πέραν του εξοπλισμού, υποδομών ή πόρων άλλων Φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής μπορεί να συμπεριλαμβάνονται και αντίστοιχοι που ανήκουν στον ΦΥ. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται σχετική επιστολή προθέσεων, καθώς τον ρόλο αυτό επέχει η βεβαίωση αποδοχής του ΦΥ.

Ενδεικτικά, στην κατηγορία αυτή μπορούν να ενταχθούν ως επιλέξιμες, πέραν των δαπανών για τη χρήση ή πρόσβαση σε ερευνητικό εργαστηριακό εξοπλισμό ή υποδομές, δαπάνες για την πρόσβαση σε πόρους που είναι απαραίτητοι για τη υλοποίηση του ερευνητικού έργου όπως: πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων, συνδρομές σε βιβλιοθήκες, αρχεία και συλλογές Φορέων του εσωτερικού και του εξωτερικού, προμήθεια προγραμμάτων λογισμικού εξειδικευμένου ερευνητικού σκοπού, κόστη για την επικαιροποίηση υφιστάμενων, στον ΦΥ, προγραμμάτων λογισμικού (software updates), μετατροπή έντυπων και οπτικοακουστικών αρχείων σε ψηφιακά αρχεία και αξιοποίησή τους, δαπάνες για απόκτηση δορυφορικών δεδομένων κ.λπ.

Για την έγκριση ως επιλέξιμων των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητα τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

5.2.4 Δαπάνες για αγορά εξοπλισμού

Σε αυτή την κατηγορία δαπανών εντάσσεται η προμήθεια μικρο-εξοπλισμού εργαστηρίων. **Το συνολικό επιλέξιμο ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% του συνολικού προϋπολογισμού της πρότασης του ερευνητικού έργου.** Για να θεωρηθεί ως επιλέξιμη η δαπάνη απαιτείται τεκμηρίωση της χρησιμότητας του εξοπλισμού για την υλοποίηση του έργου στην υποβληθείσα πρόταση και απαιτείται η αγορά του να ολοκληρωθεί το αργότερο εντός του πρώτου μισού της χρονικής διάρκειας της υλοποίησης του έργου.

Για την προμήθεια εξοπλισμού οι ΦΥ υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει, αν αποτελούν αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του νόμου αυτού.

Για την έγκριση ως επιλέξιμων των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητα τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος.

5.2.5 Έξοδα μετακινήσεων

Αφορούν μετακινήσεις του/της ΕΥ και των μελών της Ερευνητικής Ομάδας στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό για συμμετοχή σε συνέδρια για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου, για έρευνα πεδίου ή για ερευνητική συνεργασία με μέλη της Ερευνητικής Ομάδας που ανήκουν σε άλλους Φορείς ή σε άλλα Πανεπιστήμια ή Ερευνητικά Κέντρα στην Ελλάδα ή το εξωτερικό. Στην περίπτωση ερευνητικής συνεργασίας απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των δαπανών αποτελεί η υποβολή της σχετικής επιστολής προθέσεων από τον συνεργαζόμενο Φορέα ως μέρος της υποβληθείσας πρότασης.

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται επίσης ως επιλέξιμες οι δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μετακίνησης και φιλοξενίας συνεργαζόμενων Ερευνητών από Φορείς/Ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού που συμμετέχουν στην Ερευνητική Ομάδα ως μη αμειβόμενα μέλη. Η κατηγορία αυτή εντάσσεται στην ερευνητική συνεργασία και απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των δαπανών αποτελεί η υποβολή της σχετικής επιστολής προθέσεων από τον συνεργαζόμενο Φορέα ως μέρος της υποβληθείσας πρότασης.

Το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για αυτή την κατηγορία δαπανών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του συνολικού προϋπολογισμού.

Οι δαπάνες της παρούσας κατηγορίας διενεργούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Υποπαράγραφο Δ «Δαπάνες Μετακινούμενων εντός και εκτός Επικράτειας» του Ν. 4336/2015 (Α' 94), όπως ισχύει.

Για την έγκριση ως επιλέξιμων των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητα τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ματαίωσης ή αναβολής συνεδρίων ή συναντήσεων για λόγους ανωτέρας βίας, οι δαπάνες που προκύπτουν από την ακύρωση εισιτηρίων, συμμετοχής διαμονής ή/και οργάνωσης των σχετικών εκδηλώσεων δύναται να θεωρηθούν επιλέξιμες και να βαρύνουν τον προϋπολογισμό των οικείων έργων, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκαν σε χρόνο που ο

δικαιούχος δεν μπορούσε να προβλέψει την ακύρωση. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι δαπάνες ή μέρος αυτών δεν επιστρέφονται από άλλες πηγές. Οποιαδήποτε ποσά επιστρέφονται (π.χ. από ασφαλιστική κάλυψη, από τον αερομεταφορέα, το κατάλυμα κλπ.) πρέπει να αφαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες.

5.2.6 Δαπάνες δημοσιότητας και διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων

Περιλαμβάνουν δαπάνες δημοσιεύσεων όλων των μελών της Ερευνητικής Ομάδας σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά, δαπάνες εγγραφής σε συνέδρια με ομιλία/ανακοίνωση ή αναρτώμενη (poster), δαπάνες οργάνωσης και διεξαγωγής ημερίδων, για έκδοση μονογραφιών και βιβλίων, δαπάνες για την παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού και για την ανάπτυξη ιστοσελίδων. Επιπλέον, σε αυτή τη κατηγορία εντάσσονται δαπάνες για την υποβολή διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στον ΟΒΙ ή/και σε αντίστοιχους φορείς της αλλοδαπής, καθώς και δαπάνες άλλου είδους για την κατοχύρωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων κ.λπ.

Όλα τα παραπάνω για να είναι επιλέξιμα πρέπει να είναι αποτέλεσμα του ερευνητικού έργου και να έχουν τηρηθεί όλοι οι κανόνες δημοσιότητας που περιγράφονται στην Παράγραφο 7 του παρόντος.

Σημειώνεται ότι, εφόσον έχει προβλεφθεί στο εγκεκριμένο Τεχνικό Δελτίο του Έργου η ανάπτυξη ιστοσελίδας, θα πρέπει η ιστοσελίδα να διατηρείται στο διαδίκτυο για τουλάχιστον πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωση του έργου.

Για την έγκριση ως επιλέξιμων των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητα τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος.

5.2.7 Λοιπά έξοδα

Στη κατηγορία αυτή εντάσσονται έξοδα που δεν μπορούν να ενταχθούν στις υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών καθώς και τυχόν αμοιβή ορκωτού λογιστή εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου του έργου. Ενδεικτικά έξοδα που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία είναι: ειδικές τηλεπικοινωνιακές δαπάνες (όπως χρήση δορυφορικής επικοινωνίας), δαπάνες για επισκευή σημαντικού εξοπλισμού, κ.ά.

Τα έξοδα είναι επιλέξιμα υπό την προϋπόθεση της αναφοράς τους στο Τεχνικό Δελτίο Έργου ή σε επικείμενη τροποποίησή του κατά την υλοποίηση του έργου, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην Παράγραφο 9 του παρόντος.

Ειδικά για την περίπτωση δαπανών επισκευής και επιδιόρθωσης ερευνητικού εξοπλισμού πέραν των παραπάνω, το αίτημα πρέπει να τεκμηριωθεί με μία απλή ανάλυση κόστους οφέλους και να αφορά σημαντικό εξοπλισμό για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου. Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για τα απαραίτητα εξαρτήματα και ανταλλακτικά, το κόστος της εργασίας και πιθανά έξοδα μεταφοράς που αφορούν τον ανωτέρω εξοπλισμό.

Για τη διενέργεια των δαπανών της παρούσας παραγράφου οι ΦΥ υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει, αν αποτελούν αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του νόμου αυτού.

Για την έγκριση ως επιλέξιμων των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητα τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος.

5.2.8 Δαπάνες διαχείρισης του έργου & γενικά λειτουργικά έξοδα (έμμεσες δαπάνες)

Οι δαπάνες διαχείρισης του έργου και λειτουργικών εξόδων του ΦΥ δύνανται να ανέλθουν έως το 10% του συνολικού κόστους του έργου και καταβάλλονται στους ΕΛΚΕ ή στις αντίστοιχες υπηρεσίες του ΦΥ. Στα έξοδα αυτά συμπεριλαμβάνονται η υποστήριξη της οικονομικής διαχείρισης, δαπάνες για προμήθειες γραφείου (γραφική ύλη, αναλώσιμα Η/Υ κ.λπ.) και βασικές παροχές (τηλεπικοινωνίες, ηλεκτρισμός, πρόσβαση στο διαδίκτυο κ.λπ.). Το ποσό υπολογίζεται επί του συνόλου των δαπανών όλων των υπολοίπων κατηγοριών και συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό του ερευνητικού έργου.

Επισημαίνεται ότι οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών.

5.3 Λογιστική παρακολούθηση

Προκειμένου να μπορεί να γίνει διαχείριση της πορείας υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του Έργου, όπως αυτή περιγράφεται στις Παραγράφους 4 και 5 του παρόντος, είναι απαραίτητη η τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού από τον ΦΥ στα λογιστικά βιβλία για τις δαπάνες και τα έσοδα του Έργου, σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ).

Τα παραστατικά δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από εξοφλημένα τιμολόγια ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και όσα αναφέρονται στα Παραρτήματα ΙΙ και ΙΙΙ.

Τα παραστατικά δαπανών κάθε έργου για να θεωρηθούν επιλέξιμα πρέπει να έχουν εκδοθεί έως την ημερομηνία λήξης του έργου (φυσικό αντικείμενο), και να έχουν εξοφληθεί το αργότερο έως 30 ημερολογιακές ημέρες μετά.

Σχετικά με τις λογιστικές εγγραφές των παραστατικών τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων είναι:

- Αντίγραφα των Αναλυτικών Καθολικών (καρτέλες) των λογαριασμών λογιστικής απεικόνισης των δαπανών του έργου.
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων της καταχώρισης των δαπανών του έργου και των εξοφλήσεών τους.
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων καταχώρισης της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου).

5.4 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη μόνο αν ο ΦΥ δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ όπως εκάστοτε ισχύει, όπως αποδεικνύεται με σχετική βεβαίωση από την αρμόδια ΔΟΥ. Ο ΦΠΑ που μπορεί να ανακτηθεί ή συμψηφιστεί με

οποιοδήποτε τρόπο δεν μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη δαπάνη, ακόμη και αν δεν ανακτάται από τον φορέα.

5.5 Πιστοποιητικό Ελέγχου από Ορκωτό Λογιστή

Είναι δυνατή η βεβαίωση των δαπανών του έργου από ορκωτούς λογιστές, εγγεγραμμένους στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 4314/2014 (άρθρο 47). Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης που αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρισης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές ελέγχουν την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και τον συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης. Οι ορκωτοί λογιστές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου. Σε περίπτωση, κατά τον έλεγχο του φυσικού αντικείμενου του έργου, αποδοχής μέρους ή ποσοστού των παραδοτέων, είτε ως προς την ποσότητα είτε ως προς την ποιότητα, καθώς και στις περιπτώσεις διαπίστωσης ευρημάτων κατά τον οικονομικό έλεγχο (π.χ. μη επιτρεπόμενες υπερβάσεις προϋπολογισμού, μη επιλεξιμότητα δαπανών), το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά αντίστοιχο ποσό ή ποσοστό.

5.6 Απώλεια παραστατικού

Στις περιπτώσεις απώλειας παραστατικών δαπάνης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει:

1. Αντίγραφο του απολεσθέντος παραστατικού με εμφανή τη σφραγίδα του προμηθευτή στο παραστατικό και την ένδειξη «ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου» από τον προμηθευτή, και
2. Υ.Δ. Ν. 1599/86 με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του Νόμιμου Εκπροσώπου του δικαιούχου, στην οποία να αναφέρεται:

«...Το παραστατικό (περιγραφή στοιχείων παραστατικού αριθμός / ημερομηνία έκδοσης/ προμηθευτής/ περιγραφή δαπάνης) έχει απολεσθεί και προσκομίζεται ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου από τον προμηθευτή. Το εν λόγω παραστατικό δεν έχει ενισχυθεί (επιδοτηθεί) ούτε θα χρησιμοποιηθεί στο μέλλον για επιδότηση από Εθνικό ή Κοινωνικό Πρόγραμμα».

5.7 Μη Επιλέξιμες δαπάνες

Οι ακόλουθες δαπάνες δεν θεωρούνται επιλέξιμες:

1. Οι χρεωστικοί τόκοι, τα έξοδα εξυπηρέτησης του χρέους και οι τόκοι υπερημερίας.
2. Οι προμήθειες χρηματοοικονομικών συναλλαγών και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα, εξαιρουμένων των εξόδων που σχετίζονται με το άνοιγμα λογαριασμών που απαιτούνται από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ή το εφαρμοστέο δίκαιο και το κόστος των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που επιβάλλονται με την απόφαση χρηματοδότησης.
3. Προβλέψεις για ζημίες ή ενδεχόμενες μελλοντικές υποχρεώσεις.

4. Οι συναλλαγματικές απώλειες.
5. Ο ανακτήσιμος ΦΠΑ. Κατ' εξαίρεση είναι επιλέξιμος ο ΦΠΑ στις περιπτώσεις που δεν δημιουργούνται έσοδα φορολογητέα κατά την υλοποίηση του έργου ή μετά την ολοκλήρωσή του ή παρότι δημιουργούνται έσοδα, αφορούν μη φορολογητέα δραστηριότητα. Η επιβεβαίωση ότι η σχετική δραστηριότητα είναι μη φορολογητέα δίδεται από τις καθ' ύλην αρμόδιες φορολογικές αρχές.
6. Κρατήσεις υπέρ του ίδιου του φορέα ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις που επιστρέφουν σ' αυτόν με οποιονδήποτε τρόπο. Κρατήσεις υπέρ τρίτων που πραγματοποιούνται από τους φορείς για λογαριασμό τρίτων είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον καταβάλλεται στους τρίτους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
7. Δαπάνες για τη διενέργεια των οποίων δεν εφαρμόστηκαν οι διατάξεις του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει, αν ο ΦΥ αποτελεί αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια του νόμου αυτού.
8. Τυχόν υπέρμετρες ή παράλογες δαπάνες.
9. Τυχόν πρόστιμα, ποινές και δικαστικά έξοδα.

6. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΥ και ΦΥ

Ο/Η ΕΥ εκπροσωπεί την Ερευνητική Ομάδα στην επικοινωνία της με το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποτελεσματική επίβλεψη της εκτέλεσης του έργου από επιστημονικής πλευράς και καθοδηγεί την ερευνητική ομάδα σε όλες τις φάσεις υλοποίησης του ερευνητικού έργου. Είναι υπεύθυνος/η για την έγκαιρη ενημέρωση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για κάθε συμβάν ή αλλαγή των περιστάσεων που είναι πιθανόν να επηρεάσουν την εξέλιξη του έργου, την επίτευξη των στόχων, την τήρηση του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος και την παραγωγή των παραδοτέων. Είναι υπεύθυνος/η για την υποβολή σχετικών αιτημάτων τροποποιήσεων.

6.1 Υποχρεώσεις ΕΥ και ΦΥ

Κύριος/α υπόχρεος/η για την ορθή υλοποίηση του Έργου είναι ο/η ΕΥ, με τη συνδρομή του ΦΥ. Τόσο ο/η ΕΥ όσο και ο ΦΥ θα πρέπει να τηρούν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

1. Να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την υλοποίηση του έργου και ιδίως όσον αφορά το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων, κρατικών ενισχύσεων, την αειφόρο ανάπτυξη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες (ΕΕ 1303/2013/17.12.2013, Άρθρο 7).
2. Να τηρούν τους όρους της Προκήρυξης και της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
3. Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για το έργο ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώριση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται.
4. Να τηρούν ξεχωριστό τραπεζικό λογαριασμό για τη συγκεκριμένη δράση.
5. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ή/και του Π.Σ. με τα δεδομένα και έγγραφα του έργου που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων.

6. Να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή ενωσιακό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.
7. Να μη μεταβιβάζουν ή αντικαθιστούν, χωρίς την έγκριση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., πάγια περιουσιακά στοιχεία η αξία των οποίων αυτών έχει ενισχυθεί.
8. Να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και τη χρηματοδότηση από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. στον ΦΥ.
9. Να θέτουν επί καθενός φορολογικού στοιχείου για κάθε δαπάνη που σχετίζεται με το χρηματοδοτούμενο έργο στα οποία να αναφέρεται υποχρεωτικά ο αριθμός έργου (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) στα αντίστοιχα παραστατικά. Να χρησιμοποιείται το λογότυπο του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σε κάθε έγγραφο που χρησιμοποιείται κατά την υλοποίηση του έργου ή παράγεται στο πλαίσιο του έργου (έντυπο ή ηλεκτρονικό).
10. Να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. μέσω της παρούσας δράσης χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα, όπως αναλυτικά αναφέρονται στο Κεφάλαιο 7, σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά το έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους.

Επιπροσθέτως, ο/η ΕΥ και ο ΦΥ έχουν την ευθύνη για:

1. Τη συγκέντρωση όλων των απαιτούμενων στοιχείων, δικαιολογητικών και εγγράφων.
2. Τη συμπλήρωση των εντύπων και την έγκαιρη αποστολή τους στην αρμόδια υπηρεσία του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., καθώς και
3. Τη συνεργασία με το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. κατά τη διενέργεια ελέγχων – επαληθεύσεων.

Ειδικότερα, ο ΦΥ οφείλει να διατηρεί ξεχωριστό λογαριασμό σχετικά με το Έργο και να τηρεί όλα τα παραστατικά οικονομικής διαχείρισης του Έργου καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησής του και για διάστημα πέντε (5) ετών μετά την ολοκλήρωση αυτού, όπως περιγράφεται στην Οικονομική Διαχείριση του έργου (Παράγραφος 5 του παρόντος).

Ο/Η ΕΥ ή/και ο ΦΥ υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στην αρμόδια υπηρεσία του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.:

1. Οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο που υλοποιεί, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.
2. Οποιαδήποτε τροποποίηση μείζονος σημασίας προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησης του Τεχνικού Δελτίου του Έργου.
3. Πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του έργου.

Κάθε παράβαση των όρων της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και τη λοιπή ισχύουσα νομοθεσία.

6.2 Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του έργου

Υποχρεώσεις που αφορούν τους ΦΥ:

1. Ο ΦΥ υποχρεούται στην τήρηση των όρων της Προκήρυξης και της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
2. Ο ΦΥ και ο/η ΕΥ δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο Οργανισμό/ Πρόγραμμα για την υλοποίηση του ίδιου έργου ή τμήματος αυτού.
3. Ο ΦΥ οφείλει να επιστρέψει τους τόκους που έχουν παραχθεί στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί για τις πληρωμές του έργου και έχουν προκύψει λόγω της προχρηματοδότησης του έργου. Σημειώνεται ότι τυχόν παραγόμενα έσοδα και τόκοι συμψηφίζονται με την τελευταία δόση της χρηματοδότησης, ενώ τα τυχόν τραπεζικά έξοδα που συνδέονται με την κίνηση του λογαριασμού δύνανται να αφαιρεθούν από τους τόκους.
4. Ο ΦΥ υποχρεούται να τηρεί και να θέτει στη διάθεση των αρμόδιων οργάνων του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και για πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωσή του, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της εγκεκριμένης πρότασης, με όποιον τρόπο έχει προβλεφθεί, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή μέσω του Π.Σ., προκειμένου να μπορεί να ελεγχθεί ότι η πρόοδος και η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου γίνεται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, τους όρους υλοποίησης, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο καθώς και τα ειδικότερα οριζόμενα στην Προκήρυξη, τον Οδηγό Εφαρμογής και την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.
5. Όλα τα πρωτότυπα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από τους ΦΥ καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, αλλά και στη συνέχεια για πέντε (5) χρόνια από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της χρηματοδότησης, ενώ σε απλά αντίγραφα τηρούνται συγκεντρωμένα σε ειδικό φάκελο και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων ελέγχου του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών υλοποίησης του έργου. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικυρωμένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

7. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Οι δικαιούχοι των έργων της δράσης αυτής υποχρεούνται να ενημερώνουν το ευρύ κοινό (συμπεριλαμβανομένου και του επιστημονικού) για τη χρηματοδότηση του συγκεκριμένου ερευνητικού έργου από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης.

Πιο συγκεκριμένα, κάθε δράση διάχυσης και δημοσιότητας που έχει προκύψει από έρευνα στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου και πραγματοποιείται μεταξύ άλλων, με τη μορφή:

- Επικοινωνίας ή/και δημοσίευσης σε επιστημονικά ή μη περιοδικά (είτε γίνεται από μεμονωμένα μέλη της Ερευνητικής Ομάδας ή το σύνολό της).
- Προβολής σε ιστοσελίδες και μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- Εκτύπωσης εντύπων (π.χ. flyers).
- Συμμετοχών σε συνέδρια, σεμινάρια, ημερίδες κ.ά.
- Παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού.

Θα πρέπει να δηλώνει ότι το ερευνητικό έργο έχει λάβει χρηματοδότηση από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. με σαφή αναφορά στο συγκεκριμένο πρόγραμμα δράσης και προβολή του λογότυπου και της ιστοσελίδας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. (ανάλογα με το είδος της δράσης).

Όσον αφορά τις δημοσιεύσεις σε επιστημονικά ή μη περιοδικά, σημειώνεται ότι αυτή η υποχρέωση είναι ανεξάρτητη από την περάτωση του ερευνητικού έργου και εξαρτάται μόνο από το εάν η έρευνα που δημοσιεύεται έχει πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου που χρηματοδοτήθηκε (ισχύει και για δημοσιεύσεις που θα πραγματοποιηθούν μετά την ολοκλήρωση του έργου).

Ο/Η ΕΥ είναι υπεύθυνος/η για την τήρηση αυτής της υποχρέωσης, η οποία επισημαίνεται ότι είναι απαραίτητη ελάχιστη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των συγκεκριμένων δαπανών ή/και των δαπανών των σχετικών μετακινήσεων (αν υπάρχουν).

Αναλυτικά, οι ακόλουθες κατευθυντήριες οδηγίες πρέπει να τηρηθούν ως ελάχιστη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των αντιστοιχών δαπανών του προϋπολογισμού:

Το ερευνητικό έργο υποστηρίχτηκε από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) στο πλαίσιο της Δράσης «1η Προκήρυξη ερευνητικών έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας» (Αριθμός Έργου:.....)

The research project was supported by the Hellenic Foundation for Research and Innovation (H.F.R.I.) under the “1st Call for H.F.R.I. Research Projects to support Faculty Members & Researchers and the Procurement of High-and the procurement of high-cost research equipment grant” (Project Number: .....).

Όσον αφορά το οπτικοακουστικό υλικό, οι τίτλοι αρχής και τέλους οφείλουν να περιλαμβάνουν ρητή και ευανάγνωστη αναφορά στη χρηματοδοτική στήριξη από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. με τη χρήση της κατάλληλης φράσης στα Ελληνικά ή/και στα Αγγλικά.

Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. θα (ή δύναται να) χρησιμοποιεί μη εμπιστευτικές πληροφορίες που σχετίζονται με το έργο (λ.χ. τον τίτλο και τη σύνοψη του έργου, την ημερομηνία έναρξης και ολοκλήρωσης του έργου, τη συνολική επιλέξιμη δαπάνη), καθώς και προσωπικά στοιχεία του/της ΕΥ και στοιχεία του ΦΥ για λόγους διαφάνειας, δημοσιότητας και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της δράσης, συμπεριλαμβανομένης της ανάρτησης των στοιχείων αυτών στη διαδικτυακή πύλη του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. www.elidek.gr

Η μη εφαρμογή των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας όπως ορίζονται παραπάνω μπορεί να επιφέρει κατ' αποκοπή διόρθωση επί του συνόλου των δαπανών του έργου.

8. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οι όροι υλοποίησης του έργου, όπως ορίζονται στην Προκήρυξη και στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης, είναι δεσμευτικοί και ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. συνιστά αιτία διακοπής της χρηματοδότησης του έργου.

Κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου και εισήγησης του Τμήματος Ερευνητικών Έργων, είναι δυνατή, με απόφαση του Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., η τροποποίηση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης και του εγκεκριμένου ΤΔΕ. Στο αίτημα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα τροποποίησης στοιχείων του έργου, τα οποία μπορεί να άπτονται του φυσικού ή του οικονομικού αντικείμενου του ή της διάρκειας υλοποίησής του, καθώς και των αντίστοιχων όρων της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης. Το

αίτημα υποβάλλεται εγγράφως (σε έντυπη μορφή ή ηλεκτρονικά) στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ή με τη χρήση τυποποιημένου εντύπου μέσω του Π.Σ. εντός εύλογου χρόνου πριν την απαιτούμενη υλοποίηση της τροποποίησης και συνοδεύεται από όλα τα έγγραφα και δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την ανάγκη τροποποίησης. Προϋπόθεση για να γίνει δεκτό το αίτημα τροποποίησης είναι οι προτεινόμενες μεταβολές να μην επηρεάζουν τους αρχικούς στόχους της εγκεκριμένης πρότασης και να μην αλλοιώνονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης. Αίτημα τροποποίησης που υποβάλλεται σε ημερομηνία που απέχει λιγότερο από τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου δεν θα εξετάζεται.

Τα αιτήματα τροποποιήσεων δεν θα εξετάζονται έως ότου υποβληθούν όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά στοιχεία και δικαιολογητικά που προβλέπονται κατωτέρω ή στην Απόφαση Χρηματοδότησης. Εφόσον υποβληθούν όλα τα απαραίτητα έγγραφα και στοιχεία, τα αιτήματα εξετάζονται κατά περίπτωση από το Τμήμα Ερευνητικών Έργων του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. με/ή χωρίς τη βοήθεια εξωτερικού εμπειρογνώμονα ή/και από αρμόδια επιτροπή που ορίζει το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Σε περίπτωση που το αίτημα τροποποίησης γίνει αποδεκτό, τροποποιούνται επιμέρους στοιχεία του έργου και αντίστοιχα η Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης με απόφαση του Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Ο δικαιούχος ενημερώνεται μέσω του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και η απόφασή του κοινοποιείται και καταχωρούνται τα σχετικά έγγραφα στο τηρούμενο από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. αρχείο της κάθε εγκεκριμένης πρότασης. Αν το αίτημα τροποποίησης δεν γίνει αποδεκτό, ο Διευθυντής του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. εκδίδει απόφαση απόρριψης αιτήματος τροποποίησης, με πλήρη αιτιολογία των λόγων απόρριψης. Η απόφαση κοινοποιείται στον δικαιούχο, ο οποίος εφεξής δεσμεύεται να υλοποιήσει το έργο σύμφωνα με την αρχική Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.

8.1 Περιπτώσεις τροποποιήσεων

Οι τροποποιήσεις που επιτρέπεται να πραγματοποιηθούν από τους δικαιούχους έργων της παρούσας δράσης αφορούν τις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Παράταση της χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου. Χρονική παράταση μπορεί να χορηγηθεί για μία (1) μόνο φορά (εκτός αν αφορά λόγους ανωτέρας βίας) και υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η επιτυχής ολοκλήρωση του έργου.
2. Αντικατάσταση Επιστημονικού Υπεύθυνου. Ο/Η ΕΥ υποβάλλει σχετικό τεκμηριωμένο αίτημα προτείνοντας ως νέο Επιστημονικό Υπεύθυνο άλλο μέλος ΔΕΠ ή Ερευνητή/Ερευνήτρια τουλάχιστον ισότιμων προσόντων. Σε περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας του/της ΕΥ να ορίσει νέο ΕΥ (π.χ. λόγω ασθένειας ή θανάτου) τότε ο ΦΥ, κατόπιν εισήγησης της Ερευνητικής Ομάδας, προτείνει νέο ΕΥ, αντίστοιχων προσόντων.
3. Τροποποίηση στοιχείων που επηρεάζουν σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου (π.χ. εφαρμογή τεχνικών/ μεθοδολογίας εκτέλεσης της έρευνας χαμηλότερης τεχνολογικής στάθμησης, περιορισμός των προβλεπόμενων παραδοτέων, αλλαγή/τροποποίηση εξοπλισμού κ.ά.)
4. Διακοπή του ερευνητικού έργου: ο/η ΕΥ υποβάλλει Έκτακτη Έκθεση Προόδου καθώς και τα παραδοτέα που έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το χρονικό σημείο της διακοπής. Αφού αυτά αξιολογηθούν, περιορίζεται η χρηματοδότηση στις δαπάνες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και εγκριθεί στο πλαίσιο της ανωτέρω αξιολόγησης. Εάν ο/η ΕΥ έχει ήδη λάβει ποσό μεγαλύτερο από το εγκριθέν μέχρι τη στιγμή της διακοπής, το μη εγκριθέν ποσό επιστρέφεται στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.
5. Μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών, η οποία επιφέρει μεταβολή (αύξηση ή μείωση) των εν λόγω δαπανών που μεταβάλλονται (δηλαδή μεταβολή της δαπάνης που μειώνεται ή/και της/των δαπάνης/ών που αντίστοιχα αυξάνεται/ονται μετά τη μεταφορά) **μεγαλύτερη του**

- 25%**, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
6. Μεταφορά δαπάνης σε μη εγκεκριμένη/ες, αλλά επιλέξιμη/ες κατηγορία/ες δαπάνης/ών, η οποία επιφέρει μείωση της δαπάνης από την οποία γίνεται η μεταφορά **μεγαλύτερη του 10%**, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
  7. Αλλαγή του ΦΥ επιτρέπεται μόνο σε ειδικές περιπτώσεις με πλήρη και αιτιολογημένη τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα της αλλαγής και υπό την προϋπόθεση ότι παρέχονται επαρκείς διασφαλίσεις ότι η επίτευξη των στόχων του ερευνητικού έργου δεν επηρεάζεται από αυτή την αλλαγή.

Κάθε αίτημα τροποποίησης υποβάλλεται στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. τουλάχιστον τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν την ημερομηνία λήξης του έργου, όπως αυτή προκύπτει βάσει της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί. Στα αιτήματα αυτά αποτυπώνονται με σαφήνεια οι αιτούμενες αλλαγές σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης και επισυνάπτονται όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου επιτρέπεται η υποβολή μέχρι δύο (2) αιτημάτων τροποποίησης ανά έργο.

Η τροποποίηση εγκρίνεται ή απορρίπτεται ή γίνεται εν μέρει δεκτή με απόφαση του Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., βάσει σχετικής εισήγησης του Τμήματος Ερευνητικών Έργων, με/χωρίς τη συνδρομή εξωτερικών εμπειρογνομόνων. Η απόφαση καταχωρείται στον φάκελο το έργου ή/και στο Π.Σ. με ευθύνη του Τμήματος Ερευνητικών Έργων και κοινοποιείται στον/στην ΕΥ και ΦΥ.

8.2 Τροποποιήσεις που αφορούν στοιχεία του δικαιούχου

Ο δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. μέσω αποστολής των νέων δεδομένων ή/και εισαγωγής τους στα αντίστοιχα πεδία του Π.Σ. σε κάθε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων του, όπως ενδεικτικά:

- μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής,
- αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου,
- μεταβολή της έδρας ή/ και μετεγκατάσταση της ενισχυθείσας δραστηριότητας.

Οι ανωτέρω μεταβολές εξετάζονται από το Τμήμα Ερευνητικών Έργων και, εφόσον απαιτείται, τροποποιείται η Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης και ενημερώνεται σχετικά ο δικαιούχος.

8.3 Μεταβολές που δεν συνιστούν τροποποιήσεις

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου επιτρέπονται χωρίς αριθμητικό περιορισμό οι ακόλουθες μεταβολές που δεν συνιστούν τροποποίηση κατά την έννοια των παρ. 8 και 8.1 ανωτέρω:

1. Αντικατάσταση μέλους/μελών της Ερευνητικής Ομάδας. Σε περίπτωση αποχώρησης μέλους της Ερευνητικής Ομάδας το προς αντικατάσταση μέλος θα επιλεγεί κατόπιν σχετικής

προκήρυξης του ΦΥ, το περιεχόμενο της οποίας, θα καθοριστεί από τον/την ΕΥ. Ο/Η ΕΥ υποχρεούται να ενημερώσει σχετικά το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Για τις προκηρύξεις αυτές ακολουθούνται τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις των Ν. 4310/2014, 4386/2016 και 4485/2017 και Ν. 4589/2019, όπως ισχύουν.

Επιπρόσθετα, στην περίπτωση που κάποιος/α μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια της Ερευνητικής Ομάδας ολοκληρώσει τις μεταπτυχιακές σπουδές του/της και εγγραφεί ως Υποψήφιος/α Διδάκτορας κατά τη διάρκεια του έργου, είναι δυνατή η ένταξη του/της στην κατηγορία των Υποψήφιων Διδασκτόρων με αντίστοιχη αύξηση του ύψους της αποζημίωσης, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στον προϋπολογισμό του έργου. Το ίδιο ισχύει και για Υποψήφιους/ιες Διδάκτορες οι οποίοι λαμβάνουν το διδακτορικό δίπλωμα και επιθυμούν να συνεχίσουν να είναι μέλη της Ερευνητικής Ομάδας ως Μεταδιδακτορικοί/ές Ερευνητές/τριες. Ο/Η ΕΥ υποχρεούται να ενημερώσει σχετικά το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

2. Ορισμός νέων μελών της Ερευνητικής Ομάδας ή μελών τα οποία δεν είχαν οριστεί κατά την υποβολή της πρότασης.
3. Μεταφορά ποσών μεταξύ κατηγοριών δαπανών του έργου, οι οποίες μεταβάλλουν (αύξηση/μείωση) το συνολικό ποσό των εν λόγω κατηγοριών δαπανών (δηλαδή της κατηγορίας δαπάνης που μειώνεται και αυτής που αυξάνεται/ονται αντίστοιχα μετά τη μεταφορά) έως συνολικά/αθροιστικά 25% από τον ισχύοντα εγκεκριμένο προϋπολογισμό τους, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
4. Μεταφορές ποσών σε μη εγκεκριμένη/ες, αλλά επιλέξιμη/ες κατηγορία/ες δαπάνης/ών οι οποίες μεταβάλλουν (μείωση) το συνολικό ποσό των κατηγοριών δαπανών από τις οποίες γίνεται η μεταφορά έως συνολικά/αθροιστικά 10% για κάθε κατηγορία δαπάνης, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
5. Μεταφορά ανθρωποπροσπάθειας μεταξύ κατηγοριών προσωπικού του έργου υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
6. Αλλαγές στη διάρκεια των ενοτήτων εργασίας και στον χρόνο επίτευξης των παραδοτέων και των οροσήμων, εντός του εγκεκριμένου συνολικού χρονοδιαγράμματος του έργου.

Οι ανωτέρω μεταβολές μπορούν να πραγματοποιηθούν με ευθύνη των ΕΥ ή/και του ΦΥ σε όλη τη διάρκεια του έργου χωρίς προηγούμενη έγκριση. Συνοδεύουν το αντίστοιχο αίτημα επαλήθευσης/πιστοποίησης και υποβάλλονται στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., όπου και αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο οι προτεινόμενες/διενεργηθείσες μεταβολές σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης. Η αποδοχή τους τελεί υπό την έγκριση του οργάνου επαλήθευσης, το οποίο εξετάζει την υπαγωγή της αλλαγής στις ανωτέρω περιπτώσεις επιτρεπόμενων μεταβολών και τη συμμόρφωσή της με τους υπόλοιπους όρους της Προκήρυξης και της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Οποιοδήποτε άλλο θέμα ή τροποποίηση που δεν υπάγεται σε οποιαδήποτε από τις ανωτέρω περιπτώσεις μεταβολής στοιχείων και δεν συνιστά μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου (παρ. 8.2) εξετάζεται από το Τμήμα Ερευνητικών Έργων και εγκρίνεται από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Τα αιτήματα αυτά μπορούν να ενσωματώνονται στο αίτημα επαλήθευσης/πιστοποίησης χωρίς να απαιτείται η υποβολή χωριστού αιτήματος τροποποίησης.

9. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με απόφαση του Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ανακαλείται η Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Εφόσον ο δικαιούχος πριν τη λήξη του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης υποβάλει προς το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. εγγράφως ή/και μέσω του Π.Σ. έγγραφη παραίτηση δηλώνοντας αδυναμία υλοποίησης του έργου.
2. Ως κύρωση λόγω μη τήρησης όρων της απόφασης χρηματοδότησης, όπως προκύπτει από τις σχετικές πιστοποιήσεις. Ενδεικτικά η διαδικασία ενεργοποιείται όταν διαπιστώνεται:
  - i. παρέλευση του χρόνου υλοποίησης της πρότασης,
  - ii. αδυναμία επαλήθευσης του φυσικού αντικειμένου του έργου,
  - iii. αδυναμία στην πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητάς του, με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης που θα προκύψουν από τις διαδικασίες επαλήθευσης,
  - iv. αδυναμία επιβεβαίωσης ύπαρξης επαρκούς διαδρομής επαλήθευσης,
  - v. σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του δικαιούχου προς συστάσεις διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Η επέλευση των ως άνω γεγονότων βεβαιώνεται από το Τμήμα Ερευνητικών Έργων και εκδίδεται τεκμηριωμένη Απόφαση Ανάκλησης Χρηματοδότησης από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., η οποία κοινοποιείται στον δικαιούχο. Τα σχετικά έγγραφα καταχωρίζονται στο σχετικό αρχείο που τηρείται από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ή/και στο Π.Σ. για την κάθε εγκεκριμένη πρόταση.

Σε περίπτωση αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ισχύουν τα οριζόμενα στα άρθρα 51 και 52 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

10. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΩΝ

Ο Διευθυντής του ΕΛΙΔΕΚ, βάσει των αποτελεσμάτων της έκθεσης επαλήθευσης και των συνολικών στοιχείων της εγκεκριμένης πρότασης, καταρτίζει και δημοσιοποιεί μέσω του Π.Σ. Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Έργου.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση του έργου είναι:

- Η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου μέσα από την υλοποίηση των προβλεπόμενων παραδοτέων και την επίτευξη των βασικών στόχων του έργου ή ο προσδιορισμός των επιμέρους παραδοτέων τα οποία ολοκληρώθηκαν πλήρως ή εν μέρει.
- Η τήρηση από τον/την ΕΥ και τον ΦΥ των υποχρεώσεων που περιγράφονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης.
- Η συμμόρφωση του/της ΕΥ και του ΦΥ με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο έργο.

Με τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Έργου:

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου (παραδοτέα και στόχοι του έργου).

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών που έχει πραγματοποιηθεί στο σύνολο του έργου.
- Ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της χρηματοδότησης και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό.
- Καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα.
- Διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του/της ΕΥ και του ΦΥ που τίθενται στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων και όσων σχετίζονται με τη δημοσιότητα.
- Διαπιστώνεται η συμμόρφωση του/της ΕΥ και του ΦΥ με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο έργο.
- Καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε Μακροχρόνιας Υποχρέωσης του δικαιούχου, όπως αυτή έχει προδιαγραφεί στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. κοινοποιεί τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Έργου στον δικαιούχο. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον φάκελο του έργου.

**Η Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου και ασκούσα καθήκοντα Διευθύντριας του
ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ**

Καθηγήτρια Ξένη Χρυσοχόου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Για την καταβολή της χρηματοδότησης προσκομίζονται τα ακόλουθα (όπου απαιτούνται):

1. Απόφαση ένταξης χρηματοδότησης του έργου στον προϋπολογισμό του Φορέα Υποδοχής.
2. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο.
3. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών.
4. Αριθμό λογαριασμού τραπεζής (κατά προτίμηση στην Εθνική Τράπεζα).

Με την καταβολή εκάστης δόσης θα πρέπει να εκδίδεται το αντίστοιχο γραμμάτιο είσπραξης και να αποστέλλεται στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ**ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ**

Ειδικότερα, για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες, η εξόφλησή τους (τμηματική ή ολική) θα πρέπει να γίνεται ως ακολούθως για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου, καθώς και να αποτελούν εκπιπτόμενες δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν.4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ. 1079/6.4.2015):

- Για κάθε είδους δαπάνη που αφορά αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφλησή της να γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.
- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ) είναι δυνατόν να εξοφλείται χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του αποδέκτη/δικαιούχου της χρηματοδότησης προς τον προμηθευτή, η οποία πρέπει να έχει πληρωθεί από την Τράπεζα σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) του ΦΥ, (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Κατάθεση μετρητών από τον αποδέκτη/δικαιούχο της χρηματοδότησης στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών ή και υπηρεσιών προς τον αποδέκτη/δικαιούχο της χρηματοδότησης, ο καταθέτης – επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του παραστατικού που αφορά η πληρωμή, (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή/και extrait εταιρικού λογαριασμού από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του αποδέκτη/δικαιούχου της χρηματοδότησης σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών, (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή, (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον ΦΥ προς τον προμηθευτή, από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, μέσω αντίστοιχης κατάθεσης μετρητών στην τράπεζα από τον επιχορηγούμενο φορέα. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων (π.χ. καταθετήριο) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοαντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.
- Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών δικαιούχου

χρονικής διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής, (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο αποδέκτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της χρηματοδότησης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του ΦΥ, ή να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου ΦΥ. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του δικαιούχου που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών, που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του δικαιούχου στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν παραστατικό καθαρής αξίας άνω των 500€, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Στις περιπτώσεις όπου, από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν σαφώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου θα ζητείται επιπλέον από τους δικαιούχους απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€) το απαιτούμενο δικαιολογητικό για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών) η απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση λογιστικές καταχωρίσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Επιπλέον, επιλέξιμες είναι και οι δαπάνες οι οποίες εξοφλούνται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Έργου μέσω Χρηματικού Εντάλματος Προπληρωμής, υπό την προϋπόθεση της τήρησης των οριζόμενων στο άρθρο 59 παρ. 9α του Ν. 4485/2017, όπως ισχύει.

Επισημαίνεται ότι:

- Το σύνολο των δαπανών θα πρέπει να έχει λογιστικοποιηθεί πριν από την υποβολή της τελικής έκθεσης επαλήθευσης/πιστοποίησης.
- Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για το έργο, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του έργου.
- Οι δαπάνες του έργου είναι επιλέξιμες, εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας ισχύουσας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Όλες οι επιχειρήσεις/προμηθευτές των δικαιούχων της Δράσης θα πρέπει για τις δαπάνες του έργου να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός (κατάτμηση) δαπάνης, που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση τιμολογίου, με σκοπό τη μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
- Επιλέξιμες είναι και οι δαπάνες οι οποίες εξοφλούνται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Έργου μέσω Χρηματικού Εντάλματος Προπληρωμής, υπό την προϋπόθεση της τήρησης των οριζόμενων στο άρθρο 253 του Ν. 4957/2022, όπως ισχύει.
- Στην περίπτωση δαπανών μετακίνησης, τα παραστατικά δύνανται να έχουν εκδοθεί στα στοιχεία του μετακινούμενου και να έχουν εξοφληθεί από τον ίδιο (άρθ. 248 του Ν. 4957/2022 και υποπαρ. Δ9 του αρθ. 2 του Ν.4336/2015) σύμφωνα με τους ως άνω τρόπους εξόφλησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ
& ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι επιλέξιμες δαπάνες για τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης υπολογίζονται στη βάση του πραγματικού κόστους, δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τους ΦΥ, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων, προβλέπονται στην απόφαση χορήγησης χρηματοδότησης και τεκμηριώνονται από τα φωτοαντίγραφα των παραστατικών, όπως αναφέρονται παρακάτω. Τα πρωτότυπα παραστατικά οφείλουν να είναι διαθέσιμα προς έλεγχο από το αρμόδιο όργανο του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Δαπάνες Αμοιβών

– Τακτικό προσωπικό

- Απόφαση της διοίκησης του ΦΥ με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στο έργο, τα καθήκοντά τους σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης, ο χρόνος απασχόλησής τους, καθώς και ο τρόπος απασχόλησής τους στην πράξη.
- Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets), στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησης του εργαζομένου ανά ημέρα στο έργο και σε κάθε άλλο έργο ή δραστηριότητα στον δικαιούχο ή και σε άλλους φορείς, υπογεγραμμένα από τον εργαζόμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του ΦΥ.
- Μισθολογικές καταστάσεις του δικαιούχου για τη χρονική περίοδο που διεξάγεται ο έλεγχος, όπου εμφανίζονται οι μεικτές ετήσιες μηνιαίες αποδοχές, με διακριτά τυχόν επιδόματα, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για το τελευταίο έτος οικονομικής χρήσης. Στις μισθολογικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται επίσης διακριτά οι τυχόν αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού.
- Εκθέσεις του/της Επιστημονικού/ής Υπευθύνου για το παραχθέν έργο κάθε απασχολούμενου την αντίστοιχη περίοδο.
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους.
- Παραστατικά απόδοσης και καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών για κάθε απασχολούμενο στο έργο κατά το εξεταζόμενο διάστημα και αποδεικτικά υποβολής των δηλώσεων (ΑΠΔ) (όπου απαιτείται).
- Αποδεικτικά δήλωσης και απόδοσης του φόρου εισοδήματος.
- Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του ΦΥ).

– Έκτακτο προσωπικό

✓ ***Με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (πλήρους ή μερικής απασχόλησης)***

- Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου στην οποία θα αναφέρονται το αντικείμενο προσδιοριζόμενο σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του έργου και σαφή αναφορά στο

συγκεκριμένο χρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου), η χρονική διάρκεια, ο τόπος εργασίας του αντισυμβαλλόμενου, ο τρόπος παραλαβής του έργου, το τίμημα και τυχόν πρόβλεψη σε εκτός έδρας μετακίνηση και συμμετοχή σε συνέδρια, ημερίδες (σε συνάφεια με το έργο) κ.λπ. Εκτός των περιπτώσεων που τα φυσικά πρόσωπα έχουν αξιολογηθεί κατά την επιλογή του έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 64 του Ν. 4485/2017, απαιτείται ανοιχτή διαδικασία στην οποία θα περιγράφονται όλα τα ανωτέρω στοιχεία.

- Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets) στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησης του εργαζομένου ανά ημέρα στο έργο και σε κάθε άλλο έργο ή δραστηριότητα στον ΦΥ ή και σε άλλους φορείς, υπογεγραμμένα από τον εργαζόμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του ΦΥ.
- Εκθέσεις του/της Επιστημονικού/ής Υπευθύνου για το παραχθέν έργο κάθε απασχολούμενου την αντίστοιχη περίοδο.
- Μισθολογικές καταστάσεις του δικαιούχου για τη χρονική περίοδο που διεξάγεται ο έλεγχος, όπου εμφανίζονται οι μεικτές μηνιαίες αποδοχές, με διακριτά τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου. Στις μισθολογικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται επίσης διακριτά τυχόν αποζημιώσεις για υπερωριακή και πρόσθετη απασχόληση.
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
- Παραστατικά απόδοσης και καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών για κάθε απασχολούμενο στο έργο κατά το εξεταζόμενο διάστημα και αποδεικτικά υποβολής των δηλώσεων (ΑΠΔ).
- Αποδεικτικά δήλωσης και απόδοσης του φόρου εισοδήματος.
- Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του ΦΥ).

✓ **Με σύμβαση μίσθωσης έργου**

- Σύμβαση μίσθωσης έργου. Απαιτείται ανοιχτή διαδικασία –εκτός των περιπτώσεων που τα φυσικά πρόσωπα έχουν αξιολογηθεί κατά την επιλογή της πράξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 64 του Ν. 4485/2017– στην οποία θα αναφέρονται το αντικείμενο της σύμβασης προσδιοριζόμενο σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του έργου και σαφή αναφορά στο συγκεκριμένο χρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου), η χρονική διάρκεια, ο τόπος εργασίας του αντισυμβαλλόμενου, ο τρόπος παραλαβής του έργου, το τίμημα και τυχόν πρόβλεψη σε εκτός έδρας μετακίνηση και συμμετοχή σε συνέδρια, ημερίδες (σε συνάφεια με το έργο) κ.λπ.
- Εκθέσεις του/της Επιστημονικού/ής Υπευθύνου για το παραχθέν έργο κάθε απασχολούμενου την αντίστοιχη περίοδο.
- Βεβαίωση παραλαβής του έργου. Σε περίπτωση που η σύμβαση προσδιορίζει ωριαία αμοιβή απαιτούνται Global Timesheets υπογεγραμμένα από τον Υπεύθυνο της Διοίκησης του φορέα και τον απασχολούμενο.
- Άδεια του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου για τις περιπτώσεις προσωπικού του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα το οποίο απασχολείται στην πράξη.
- Τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών ή τίτλο κτήσης (πρώην απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης), όταν ο αντισυμβαλλόμενος δεν είναι επιτηδευματίας από καμία αιτία, ασκεί ευκαιριακά

επάγγελμα και η αμοιβή του είναι εντός των ορίων που προβλέπουν οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
- Σε περιπτώσεις απαλλαγής από ΦΠΑ, βεβαίωση από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- Παραστατικά δήλωσης των ασφαλιστικών εισφορών στον ΕΦΚΑ, π.χ. ΑΠΔ, καθώς και η εξόφληση αυτών στις περιπτώσεις που ο εργαζόμενος εντάσσεται στην παρ. 9 του άρθρου 39 του Ν. 4387/2016.
- Δήλωση και αποδεικτικά απόδοσης φόρου, καθώς και η σχετική πληρωμή.
- Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του ΦΥ).

Σημειώνεται ότι: Στις περιπτώσεις μη απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών, αλλά υπαγωγής σε ρύθμιση, πρέπει να προσκομίζεται το έγγραφο του ασφαλιστικού φορέα περί υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής εισφορών, στο οποίο αναγράφονται το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, το συνολικό ποσό, το ποσό της κάθε δόσης και ο αριθμός των δόσεων. Ελέγχεται η συμβατότητα ανάμεσα στο χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο έγγραφο και στην ελεγχόμενη περίοδο, καθώς και αν οι δόσεις εξυπηρετούνται κανονικά μέχρι την ημερομηνία ελέγχου. Η δαπάνη πιστοποιείται εάν πληρούνται τα δύο αυτά κριτήρια και εφόσον το καταβληθέν ποσό των εισφορών καλύπτει το ποσό που αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές της ελεγχόμενης περιόδου. Σε περίπτωση ρύθμισης του φόρου εισοδήματος ισχύουν τα αναφερόμενα για τη ρύθμιση των ασφαλιστικών εισφορών.

Δαπάνες Αναλωσίμων

1. Έγγραφα που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016 (ΔΦ), όπως ισχύει.
2. Έγγραφο στο οποίο θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προμήθειας για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου και η σύνδεσή της με το φυσικό αντικείμενο του έργου στην περίπτωση που το είδος των αναλωσίμων δεν περιγράφεται στην υποβολή της πρότασης.
3. Πρακτικό παραλαβής από την αρμόδια επιτροπή.
4. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα. (Για την πιστοποίηση τιμολογίου που προέρχεται από χώρα του εξωτερικού πέραν του τιμολογίου [invoice], όλα τα σχετιζόμενα έγγραφα όπως: προτιμολόγιο [pro forma invoice] στο οποίο περιγράφεται και ο τρόπος εξόφλησης [προκαταβολή, δόσεις, τράπεζα εξόφλησης], συνοδευτικά έγγραφα αποστολής, π.χ. Δελτία Αποστολής, Λίστα φόρτωσης εισαγόμενου εξοπλισμού [packing list], τιμολόγιο ή απόδειξη διεθνούς οίκου μεταφορών, ασφαλιστήριο συμβόλαιο του εισαγόμενου εξοπλισμού, εκτελωνιστικά έγγραφα σε περίπτωση εισαγωγής από χώρα εκτός Ε.Ε.)
5. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
6. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Δαπάνες για χρήση ή πρόσβαση σε εξοπλισμό, υποδομές ή άλλους πόρους

1. Έγγραφα που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016 (ΔΦ), όπως ισχύει.
2. Έγγραφο στο οποίο θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προμήθειας για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου και η σύνδεσή της με το φυσικό αντικείμενο του έργου στην περίπτωση που το είδος των αναλωσίμων δεν περιγράφεται στην υποβολή της πρότασης.
3. Πρακτικό παραλαβής από την αρμόδια επιτροπή.
4. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα.
5. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
6. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Δαπάνες για αγορά εξοπλισμού

1. Έγγραφα που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016 (ΔΦ), όπως ισχύει.
2. Έγγραφο στο οποίο θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προμήθειας για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου και η σύνδεσή της με το φυσικό αντικείμενο του έργου στην περίπτωση που το είδος των αναλωσίμων δεν περιγράφεται στην υποβολή της πρότασης.
3. Πρακτικό παραλαβής από την αρμόδια επιτροπή.
4. Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούριο και αμεταχείριστο (όπου εφαρμόζεται) του εξοπλισμού.
5. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα. (Για την πιστοποίηση τιμολογίου που προέρχεται από χώρα του εξωτερικού πέραν του τιμολογίου [invoice], όλα τα σχετιζόμενα έγγραφα όπως: προτιμολόγιο [pro forma invoice] στο οποίο περιγράφεται και ο τρόπος εξόφλησης [προκαταβολή, δόσεις, τράπεζα εξόφλησης], συνοδευτικά έγγραφα αποστολής, π.χ. Δελτία Αποστολής, Λίστα φόρτωσης εισαγόμενου εξοπλισμού [packing list], τιμολόγιο ή απόδειξη διεθνούς οίκου μεταφορών, ασφαλιστήριο συμβόλαιο του εισαγόμενου εξοπλισμού, εκτελωνιστικά έγγραφα σε περίπτωση εισαγωγής από χώρα εκτός Ε.Ε.)
6. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
7. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Δαπάνες μετακινήσεων

1. Απόφαση ή συναφές διοικητικό έγγραφο έγκρισης μετακίνησης στην οποία μεταξύ άλλων να αναφέρονται:
  - ✓ ο τόπος μετακίνησης
  - ✓ οι ημερομηνίες αναχώρησης και επιστροφής
  - ✓ το μέσο μετακίνησης
  - ✓ αιτιολογία μετακίνησης (συνοπτικά)
  - ✓ το έργο που αφορά

2. Εξοδολόγιο/Έντυπο μετακίνησης όπου αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του μετακινούμενου, ο σκοπός, ο τόπος προορισμού, οι ημερομηνίες αναχώρησης και επιστροφής και οι δαπάνες (αναλυτικά)² της μετακίνησης:
- ✓ Έξοδα κίνησης και ειδικότερα το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων).
  - ✓ Δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης (0.15/χλμ)³ λόγω χρήσης ιδιόκτητου ή μισθωμένου μεταφορικού μέσου στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς – όπως κάθε φορά ισχύει.
  - ✓ Μίσθωση οχήματος ή δαπάνη λόγω χρήσης επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση τους.
  - ✓ Έξοδα διανυκτέρευσης για το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος σύμφωνα με τα όρια που θέτει ο Ν. 4336/2015, όπως κάθε φορά ισχύει (π.χ. Κατηγορία μετακινούμενου Ι, μέχρι 80 ευρώ ανά διανυκτέρευση – Κατηγορία μετακινούμενου ΙΙ, μέχρι 60 ευρώ ανά διανυκτέρευση – Τα αναφερόμενα ποσά προσαυξάνονται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) για διαμονή εντός των ορίων των δήμων Αθηνών και Θεσσαλονίκης).
  - ✓ Ημερήσια αποζημίωση σύμφωνα με τα όρια που θέτει ο Ν. 4336/2015- όπως κάθε φορά ισχύει.
  - ✓ Κόστος συμμετοχής σε συνέδρια, ημερίδες κ.λπ.
  - ✓ Έκθεση πεπραγμένων ή υλικό τεκμηρίωσης μετακίνησης σε συνάφεια με το έργο (απόσπασμα εργασιών, φυλλάδια, agenda, πρακτικά, posters κ.λπ) - τήρηση κανόνων δημοσιότητας (όπου απαιτείται).
  - ✓ Παραστατικά για τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στο σχετικό Έντυπο μετακίνησης/Εξοδολόγιο (π.χ. εισιτήρια, τιμολόγιο ξενοδοχείου κ.λπ.).
  - ✓ Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
  - ✓ Τήρηση ανώτατων ορίων σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (ΦΕΚ 94/Α').
  - ✓ Σε περίπτωση μετακίνησης φυσικών προσώπων βάσει σύμβασης μίσθωσης εάν στη σχετική σύμβαση δικαιολογούνται οι μετακινήσεις και εάν η αποζημίωσή τους έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα νόμιμα παραστατικά (Τ.Π.Υ., τιμολόγιο λήψης υπηρεσιών).
3. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
4. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Δαπάνες δημοσιότητας και διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων

² Οι δαπάνες για μετακινήσεις στο πλαίσιο της εν λόγω δράσης εμπίπτουν στις διατάξεις της υποπαραγράφου Δ.9 του Ν. 4336/2015 (ΦΕΚ Α' 94) και πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα σε αυτόν.

³ Για τον υπολογισμό των χιλιομετρικών αποζημιώσεων λαμβάνεται υπόψη το «Διαδραστικό Εργαλείο Υπολογισμού Χιλιομετρικών Αποστάσεων (ΔΕΥΧΑ)» σύμφωνα με την εγκύκλιο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (Αριθμ. Πρωτ. ΔΝΣγ/οικ.41648/φ.ΕΓΚΥΚΛ.-07.06.2017 <https://kmd.ggde.gr/>)

1. Έγγραφα που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016 (ΔΦ).
2. Έγγραφο στο οποίο θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προμήθειας για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου και η σύνδεσή της με το φυσικό αντικείμενο του έργου στην περίπτωση που το είδος των αναλωσίμων δεν περιγράφεται στην υποβολή της πρότασης.
3. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα. (Για την πιστοποίηση τιμολογίου που προέρχεται από χώρα του εξωτερικού πέραν του τιμολογίου [invoice], όλα τα σχετιζόμενα έγγραφα όπως: προτιμολόγιο [pro forma invoice] στο οποίο περιγράφεται και ο τρόπος εξόφλησης [προκαταβολή, δόσεις, τράπεζα εξόφλησης], συνοδευτικά έγγραφα αποστολής, π.χ. Δελτία Αποστολής, Λίστα φόρτωσης εισαγόμενου εξοπλισμού [packing list], τιμολόγιο ή απόδειξη διεθνούς οίκου μεταφορών, ασφαλιστήριο συμβόλαιο του εισαγόμενου εξοπλισμού, εκτελωνιστικά έγγραφα σε περίπτωση εισαγωγής από χώρα εκτός Ε.Ε.)
4. Τήρηση σηματοδότησης ή/και των υποχρεώσεων δημοσιότητας όπως αναλυτικά αναφέρονται στο Κεφάλαιο 7 του παρόντος.
5. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
6. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Λοιπά Έξοδα

1. Έγγραφα που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016 (ΔΦ), όπως ισχύει.
2. Έγγραφο στο οποίο θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προμήθειας για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου και η σύνδεσή της με το φυσικό αντικείμενο του έργου στην περίπτωση που το είδος των αναλωσίμων δεν περιγράφεται στην υποβολή της πρότασης.
3. Πρακτικό παραλαβής από την αρμόδια επιτροπή.
4. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα. (Για την πιστοποίηση τιμολογίου που προέρχεται από χώρα του εξωτερικού πέραν του τιμολογίου [invoice], όλα τα σχετιζόμενα έγγραφα όπως: προτιμολόγιο [pro forma invoice] στο οποίο περιγράφεται και ο τρόπος εξόφλησης [προκαταβολή, δόσεις, τράπεζα εξόφλησης], συνοδευτικά έγγραφα αποστολής, π.χ. Δελτία Αποστολής, Λίστα φόρτωσης εισαγόμενου εξοπλισμού [packing list], τιμολόγιο ή απόδειξη διεθνούς οίκου μεταφορών, ασφαλιστήριο συμβόλαιο του εισαγόμενου εξοπλισμού, εκτελωνιστικά έγγραφα σε περίπτωση εισαγωγής από χώρα εκτός Ε.Ε.)
5. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
6. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Για τις ανωτέρω κατηγορίες δαπανών θα πρέπει να προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, υπογεγραμμένη αρμοδίως, όπου αναφέρεται ότι:

- ✓ Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών.
- ✓ Τα πρωτότυπα είναι στη διάθεση του Ελεγκτικού Φορέα.
- ✓ Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα.

- ✓ Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό και είναι εις γνώση του υπογράφοντα/της υπογράφουσας ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες.

Για την υποβολή αιτήματος επαλήθευσης δαπανών μέσω του Π.Σ. τα ανωτέρω προβλέπεται να είναι σκαναρισμένα και να επισυνάπτονται. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος κάνει χρήση υπηρεσιών Ορκωτού Λογιστή, επισυνάπτεται η βεβαίωσή του.